

**Сәулет, қала құрылысы және құрылыс
саласындағы мемлекеттік нормативтер
ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЕРЕЖЕЛЕР ЖИНАҒЫ**

**Государственные нормативы в области
архитектуры, градостроительства и строительства
СВОД ПРАВИЛ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН**

ӨРТКЕ ҚАРСЫ ҚЫЗМЕТ ОРГАНДАРЫНЫҢ ОБЪЕКТІЛЕРІН ЖОБАЛАУ

ПРОЕКТИРОВАНИЕ ОБЪЕКТОВ ОРГАНОВ ПРОТИВОПОЖАРНОЙ СЛУЖБЫ

ҚР ЕЖ 2.02-105-2014*

СП РК 2.02-105-2014*

**Ресми басылым
Издание официальное**

**Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму
министрлігі Құрылыс және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық
істері комитеті**

**Комитет по делам строительства и жилищно-коммунального
хозяйства Министерства индустрии и инфраструктурного развития
Республики Казахстан**

Нұр-Сұлтан 2019

АЛҒЫ СӨЗ

1 ӘЗІРЛЕГЕН:

2 ҰСЫНҒАН:

**3 БЕКІТІЛГЕН ЖӘНЕ
ҚОЛДАНЫСҚА
ЕНГІЗІЛГЕН:**

«ҚазҚСҒЗИ» АҚ, "КазНормаЦентр" ЖШС

Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігі
Құрылыс, тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық істері
және жер ресурстарын басқару комитетінің Техникалық
реттеу және нормалау басқармасы

Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігі
Құрылыс, тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық істері
және жер ресурстарын басқару комитетінің
2014 жылғы 29-желтоқсандағы № 156-НҚ бұйрығымен
2015 жылғы 1-шілдеден бастап

Осы мемлекеттік нормативті Қазақстан Республикасының сәулет, қала құрылысы және құрылыс істері жөніндегі Уәкілетті мемлекеттік органның рұқсатынсыз ресми басылым ретінде толық немесе ішінара қайта басуға, көбейтуге және таратуға болмайды

Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігі Құрылыс және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық істері комитетінің техникалық және лингвистикалық тексеру жүргізу тапсырмасына (2016 жылғы 7 қарашадағы № 38-02-5-1542 хаты) сәйкес құжат мәтіні өзгертілді

Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрлігі Құрылыс және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық істері комитетінің 2018 жылғы 23 қарашадағы №240-НҚ және Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрлігі Құрылыс және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық істері комитетінің 2019 жылғы 02 қыркүйектегі №129-НҚ бұйрықтарына сәйкес өзгертулер мен толықтырулар енгізілді

ПРЕДИСЛОВИЕ

1 РАЗРАБОТАН:

2 ПРЕДСТАВЛЕН:

**3 УТВЕРЖДЕН И
ВВЕДЕН В
ДЕЙСТВИЕ:**

АО «КазНИИСА», ТОО "КазНормаЦентр"

Управлением технического регулирования и
нормирования Комитета по делам строительства,
жилищно-коммунального хозяйства и управления
земельными ресурсами Министерства национальной
экономики Республики Казахстан

Приказом Комитета по делам строительства, жилищно-
коммунального хозяйства и управления земельными
ресурсами Министерства национальной экономики
Республики Казахстан от «29» декабря 2014 года
№ 156-НҚ с 1 июля 2015 года

Настоящий государственный норматив не может быть полностью или частично воспроизведен, тиражирован и распространен в качестве официального издания без разрешения Уполномоченного государственного органа по делам архитектуры, градостроительства и строительства Республики Казахстан

Текст документа откорректирован в соответствии с поручением Комитета по делам строительства и жилищно-коммунального хозяйства Министерства национальной экономики Республики Казахстан (письмо № 38-02-5-1542 от 7 ноября 2016 года) по технической и лингвистической проверке

Внесены изменения и дополнения в соответствии с приказом Комитета по делам строительства и жилищно-коммунального хозяйства Министерства по инвестициям и развитию Республики Казахстан от 23 ноября 2018 года №240-НҚ и Комитета по делам строительства и жилищно-коммунального хозяйства Министерства индустрии и инфраструктурного развития Республики Казахстан от 02 сентября 2019 года №129-НҚ

МАЗМҰНЫ

КІРІСПЕ	IV
1 ҚОЛДАНЫЛУ САЛАСЫ.....	1
2 НОРМАТИВТІК СІЛТЕМЕЛЕР	1
3 ТЕРМИНДЕР МЕН АНЫҚТАМАЛАР.....	2
4 ҚОЛАЙЛЫ ШЕШІМДЕР	3
4.1 Негізгі ережелер	3
4.2 Өрт қауіпсіздігі	4
4.3 Қала құрлысы шешімдері	6
4.4 Көлемдік-жоспарлық шешімдер	8
4.4.1 Өртке қарсы қызмет бөлмелері	8
4.4.2 Кіре берістер, өткелдер (дәліздер), баспалдақтар	10
4.4.3 Өндірістік, оқу-спорт, тұрғын үй аймақтары	11
4.5 Жарықтандыру.....	12
4.6 Ғимараттың конструктивтік шешімдері	13
4.7 Инженерлік жүйелерді жобалау	14
4.7.1 Электр қондырғылар.....	14
4.7.2 Жылыту, желдету және ауа баптау.....	15
4.7.3 Сумен қамтамасыз ету және канализация	17
4.7.4 Қоқыстарды шығару	18
4.8 Қоршаған ортаны қорғау	18
5 ЭНЕРГИЯ ҮНЕМДЕУ ЖӘНЕ ТАБИҒИ РЕСУРСТАРДЫ ҰТЫМДЫ ПАЙДАЛАНУ	19
5.1 Энергия үнемдеу және жылу шығынын азайту	19
5.2 Табиғи ресурстарды тиімді пайдалану.....	20
А қосымшасы (міндетті) Қалалар мен елді мекендерге арналған өрт деполары мен өрт автомобильдерінің саны	21
Б қосымшасы (міндетті) Өрт депосы жер телімінің ауданы.....	22
В қосымшасы (міндетті) Өрт депосы әкімшілік-тұрмыстық ғимараты үй-жайының құрамы мен ауданы	23
Г қосымшасы (міндетті) Өрт депосы әкімшілік-тұрмыстық ғимараттар үй-жайының құрамы мен ауданы	25
Д қосымшасы (міндетті) Орталық өрт депосы бөлмелерінің құрамы мен ауданы	27
Е қосымшасы (ақпараттық) Оқу-жаттығу кешені алаңдарының құрамы мен сипаттамалары	29
Ж қосымшасы (ақпараттық) Негізгі өрт автомобильдерінің гараж-тұрақтары үй-жайы өткелдерінің ені	34

КІРІСПЕ

Осы құжат аймақтық және әлемдік әлеуметтік-экологиялық жүйеге құрылыс саласын интеграциялауға бағытталған нормалаудың параметрлік әдістеріне сәйкес Қазақстан Республикасының құрылыс саласының нормативтік базасы реформасы шегінде әзірленген.

Осы ережелер жинағы «Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігіне қойылатын талаптар» техникалық регламентінің дәлелдеу базасының нормативтік құжаттарының бірі болып табылады.

Тиімді шешімдер ғимаратты пайдалану деңгейін (негізгі мақсаты немесе функциясы), ғимаратты пайдаланушыларға төнетін қауіптерге байланысты тәуекел факторларын және оқиғалар ауқымын: қауіп сипатын (ішкі немесе сыртқы), пайдаланушылар (персоналдар) санын, адамдардың жұмыс бастылығының ұзақтығын есепке ала отырып қабылданады.

Осы ережелер жинағы ҚР ҚН «Өртке қарсы қызмет органдарының нысандарын жобалау» бекітілген параметрлерді орындаудың жалғыз ғана тәсілі болып табылмайды.

Осы ережелер жинағы Қазақстан Республикасының нормативтік құжаты ретінде ерікті негізде қолдану үшін қолданысқа енгізіледі.

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЕРЕЖЕЛЕР ЖИНАҒЫ
СВОД ПРАВИЛ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН**

ӨРТКЕ ҚАРСЫ ҚЫЗМЕТ ОРГАНДАРЫНЫҢ ОБЪЕКТІЛЕРІН ЖОБАЛАУ

ПРОЕКТИРОВАНИЕ ОБЪЕКТОВ ОРГАНОВ ПРОТИВОПОЖАРНОЙ СЛУЖБЫ

Енгізілген күні - 2015-07-01

1 ҚОЛДАНЫЛУ САЛАСЫ

1.1 Осы ережелер жинағы өртке қарсы қызмет органдары нысандарын жобалау үшін аумақты жоспарлауға, көлемдік-жоспарлық, конструктивтік шешімдерге және инженерлік желілерге тиімді шешімдерді белгілейді.

1.2 Құжат өртке қарсы қызмет органдары (өрт депосы, оқу-жаттығу кешендері, әкімшілік-тұрмыстық және тұрғын үй және т.б.) ғимараттары мен имараттарының функционалдық-ұйымдық ерекшеліктерін ескере отырып, жобалауға және салуға (кеңейтуге, жаңғыртуға, техникалық жарақтауға, реконструкциялауға, күрделі жөндеуге) арналған.

1.3 Өртке қарсы қызмет органдарының нысандарын жобалаған кезде осы ережелер жинағынан басқа, Қазақстан Республикасының аумағында қолданылатын басқа да нормативтік құжаттар талаптарын сақтау керек.

2 НОРМАТИВТІК СІЛТЕМЕЛЕР

Осы ережелер жинағын қолдану үшін төмендегідей сілтемелік нормативтік техникалық құжаттар мен стандарттар қажет:

ҚР ЕЖ 2.02-102-2012 Ғимараттар мен имараттардың өрт автоматикасы.

ҚР ЕЖ 2.04-104-2012 Табиғи және жасанды жарықтандыру.

ҚР ЕЖ 2.04-107-2013 Құрылыс жылу техникасы.

ҚР ЕЖ 3.01-101-2013 Қала құрылысы. Қалалық және ауылдық елді мекендерді жоспарлау және құрылысын салу.

ҚР ЕЖ 3.06-101-2012 Ғимараттар мен имараттарды халықтың қимылы шектеулі топтары үшін қолжетімділіктің есебімен жобалау.

ҚР ЕЖ 4.01-101-2012 Ғимараттар мен имараттардың ішкі су құбыры және кәрізі.

ҚР ЕЖ 4.01-103-2013 Сумен жабдықтау мен кәріздің сыртқы желілері және имараттары.

ҚР ЕЖ 4.02-101-2012 Ауаны жылыту, желдету және кондиционерлеу.

Ескертпе - Осы құрылыс нормаларын пайдаланған кезде ағымдағы жылғы жағдай бойынша жасалатын «Сәулет, қала құрылысы және құрылыс саласындағы Қазақстан Республикасының аумағында қолданылатын нормативтік құқықтық және нормативтік-техникалық актілер тізбесі», «Қазақстан Республикасының стандарттау бойынша нормативтік құжаттар көрсеткіштері» және «Қазақстан Республикасының стандарттау бойынша мемлекетаралық нормативтік құжаттар көрсеткіші» ақпараттық тізімдемесі және ай сайын шығатын тиісті ақпараттық бюллетень-журнал бойынша тексерген жөн. Егер сілтеме құжат ауыстырылса (өзгерсе), онда осы нормативті пайдаланған кезде ауыстырылған (өзгертілген) құжатты басшылыққа алу керек. Егер сілтеме құжат ауыстырусыз күшін жойса, онда оған сілтеме жасалған ереже осы сілтемеге қатысы жоқ бөлігіне қолданылады. Егер сілтеме жасалатын құжат ауыстырылмай өзгертілген болса, онда оған сілтеме берілген ереже осы сілтемені қозғамайтын бөлімде қолданылады.

3 ТЕРМИНДЕР МЕН АНЫҚТАМАЛАР

Осы ережелер жинағында осы нысандарға құрылыс нормаларында келтірілген терминдер мен анықтамалар, сондай-ақ тиісті анықтамалары бар төмендегідей терминдер қолданылады:

3.1 Бум: Тепе-теңдікке жаттығу жасауға арналған спорт снаряды, екі бағанға көлденеңінен бекітілген ағаш бөрене.

3.2 Газдан-түтіннен қорғау қызметі (бұдан әрі ГТҚҚ): Өртке қарсы қызмет құрамында тыныс алу үшін жарамсыз ортада өрт сөндіру үшін ұйымдастырылатын арнайы қызмет.

3.3 Қарау шұңқырлары: Автомобильдерге қызмет көрсетуге және жөндеуге арналған жұмыс постысының ең көп тараған түрі.

3.4 Құм-мұнай ұстағыш: Беттік ағын сулардың механикалық қоспаларын (негізінен құмды) ұстап қалуға және мұнай өнімдерін жоюға арналған.

3.5 Өрт сорғы станциясы: Дербес қозғалтқышы бар өрт сорғысымен жабдықталған және өрт жабдығын жеткізуге, өрт орын алған жерге су көзінен су жіберуге арналған автомобиль.

3.6 Өрт техникасы: Адамдарды және материалдық құндылықтарды өрттен қорғауға, оның алдын-алуға, дамуын шектеуге және сөндіруге арналған техникалық құрал.

3.7 Өрт автомобилі: Өрт-техникалық қару-жарақтарымен жабдықталған және өрт сөндіру кезінде қолдануға арналған автомобиль шассиі базасындағы шұғыл көлік құралы. Мақсатына байланысты өрт автомобильдері негізгі, арнайы және қосалқы болып бөлінеді.

3.8 Өрт гидранты: Сыртқы су құбыры желісінен өрт қажеттіліктері үшін су алуға арналған стационарлы құрылғы.

3.9 Техникалық қызмет көрсету постысы: Қарау шұңқырымен, май ауыстыру, тежеу жүйесімен, домкраттармен, компрессормен, гидравликалық нығыздағышпен және т.б. тарту үші гараж қондырғыларымен жабдықталған өрт техникасы қызмет көрсететін жай.

3.10 Реборда: Дөңгелектің рельстермен қозғалысы кезінде немесе арқанды, тросты, бауды шкивпен бағыттау үшін қолданылатын дөңгелек немесе шкив жиектемесінің шығып тұратын бөлігі.

3.11 Хабарлау және адамдарды эвакуациялауды басқару жүйесі (бұдан әрі ХЭБЖ): Адамдарға өрттің туындағандығы, эвакуациялау қажеттілігі, эвакуациялау

жолдарының кезектілігі туралы ақпараттарды уақытында хабарлауға арналған ұйымдық шаралар мен техникалық құралдар кешені.

3.12 Жылу және түтін камерасы: Жеке қорғаныс құралдарын қолдану арқылы физикалық жүктеме кезінде жылу орнықтылығын өндіру үшін газдан және түтіннен қорғаушыларды шұғыл жағдайларға психологиялық даярлығын қалыптастыруға бағытталған жаттығулар жүргізуге арналған күрделі инженерлік-техникалық құрылғы.

4 ҚОЛАЙЛЫ ШЕШІМДЕР

4.1 Негізгі ережелер

4.1.1 Өрт депосының мақсатына, автомобильдер санына, үй-жай құрамы мен олардың ауданына байланысты олар былай бөлінеді:

- I тұрпат – қалаларды күзетуге арналған 6, 8, 10, 12 автомобильдік орталық өрт депосы;
- II тұрпат – қалаларды күзетуге арналған 2, 4, 6 автомобильдік өрт депосы;
- III тұрпат – кәсіпорындарды күзетуге арналған 6, 8, 10, 12 автомобильдік орталық өрт депосы;
- IV тұрпат – кәсіпорындарды күзетуге арналған 2, 4, 6 автомобильдік өрт депосы (постылар);
- V тұрпат – елді мекендерді (қаладан басқа) күзетуге арналған 2, 4 автомобильдік өрт депосы.

4.1.2 Қалалар мен басқа да елді мекендерге арналған өрт деполары мен автомобильдерінің саны А қосымшасына сәйкес анықталады.

4.1.3 Өртке қарсы қызмет органдарының нысандарын жобалаған кезде тыныс алуға жарамсыз ортада жұмыс жасау мүмкіндігін қамтамасыз ету мақсатында өрт бөлімдерінде (постыларда) ГТҚҚ құру ұсынылады.

4.1.4 Қалалар мен арнайы жасақтарды күзету жөніндегі өртке қарсы қызмет органдарының қарауындағы негізгі, арнайы және қосалқы өрт автомобильдері мен байланыс құралдарының бірлігінің санына байланысты техникалық қызмет бөлімшелері құрылады:

- өндірістік-техникалық орталықтар (бұдан әрі - ӨТО) - 200 бірліктен аса;
- техникалық қызмет отрядтары - 100 - 200 бірлік арасында;
- ӨТО және отрядтар құрамына кірмейтін техникалық қызмет бөліктері - 20 - 100 бірлік арасында;
- жекелеген техникалық қызмет көрсету бекеттері - 20 бірлікке дейін.

4.1.5 Өрт автомобильдері мен жууға арналған үй-жайлардың биіктігі типіне байланысты жобалау тапсырмасымен анықталады, бірақ 4,5 м кем болмауы тиіс.

Ескертпе - Үй-жай биіктігіне таза еденнен төбеге немесе еденнен шығып тұрған конструкцияларға (арқалықтар, белағаштар, плиталар және басқа да конструкциялар қабырғалары) дейінгі белгіден жарықтағы қашықтық қабылданады.

4.1.6 Қажет жағдайда өртке қарсы қызмет органдары, оның ішінде тұрғын үй

нысандарының аумағында пандус, еңіс, тұтқалар мен таяныш, жақтаулары бар кіре беріс алаң көлемін, есіктер, дәліздер енін, әртүрлі қондырғылар мен жиһаздарға ыңғайды ҚР ЕЖ 3.06-101, сондай-ақ Қазақстан Республикасының аумағында қолданылатын басқа да нормативтік құжаттар талаптарына сәйкес жобалау керек.

4.2 Өрт қауіпсіздігі

4.2.1 Өртке қарсы қызмет органдарының нысандарын жобалаған кезде Қазақстан Республикасының аумағында қолданылатын нормативтік құжаттар талаптарына сәйкес өрт қауіпсіздігін қамтамасыз ету қажет.

4.2.2 Конструктивтік, көлемдік-жоспарлық және инженерлік-техникалық шешімдер өрт орын алған жағдайда, төмендегілерді қамтамасыз етуі тиіс:

- Қазақстан Республикасының аумағындағы қолданыстағы нормативтік құжаттар талаптарына сәйкес әзірленген жобада көзделген өртке қарсы шаралар;

- өртпен күрес құралдарының болуы және жарамдылығы;

- Қазақстан Республикасы аумағындағы жобалық, техникалық және басқа да қолданыстағы нормативтік құжаттардың талаптарына сәйкес ғимараттардың және оның өртке қарсы қорғаныс құралдары жұмыс жасау қабілетінің мәні;

- Қазақстан Республикасының аумағында қолданылатын нормативтік құжаттар талаптарына сәйкес келмейтін конструкциялар мен материалдарды қолдану;

- өрттің қауіпті факторларының әсері салдарынан адамдардың өмірі мен денсаулығына қауіп төндіргенге дейін оларды ғимаратқа жапсарлас орналасқан аумаққа эвакуациялау мүмкіндігі;

- өрттің жанында орналасқан ғимараттар мен имараттарға, оның ішінде жанып жатқан нысан құлаған кезде таралмауы;

- ғимараттың ішіндегілер мен ғимараттың өзін қоса алғанда, тікелей және жанама материалдық шығынды шектеу.

4.2.3 Өртке қарсы қызмет органдары нысандарының және өрт бөліктерінің өлшемін, сонымен қатар ғимараттар мен құрылыстар арасындағы қашықтықты таңдауды олардың отқа төзімділік дәрежесіне, конструктивтік және функционалдық өрт қауіптілігі класына, өрт жүктемесі шамасына байланысты, сонымен қатар өртке қарсы қорғаныстың қолданылатын құралдарының тиімділігін есепке ала отырып жүргізу керек.

4.2.4 Өрт деполарын отқа төзімділіктің II дәрежесінен төмендетпей жобалау керек. Техникалық-экономикалық негізделген кезде V тұрпаттағы өрт деполары үшін отқа төзімділіктің III, IIIa, V дәрежелеріне ие бір қабатты ғимараттарды жобалауға жол беріледі.

4.2.5 Отқа төзімділіктің V дәрежесіне ие ғимараттарда бөлменің ішкі бетіндегі ағаш қабырғалардың, арақабырғалардың, төбелердің беттері сылануы тиіс.

4.2.6 Халқының саны 1 мың адамға дейінгі елді мекендерде оқшауланған шыға беріс пен кіре беріске ие, адамдардың, техниканың орналасуы және қызмет ету үшін қажетті жағдайларды қамтамасыз ететін басқа да арнайы қайта жабдықталған ғимараттарды қолдануға болады.

4.2.7 Адамдар мен мүліктерді өрттің қауіпті факторларының әсерінен қорғау және (немесе) олардың салдарын шектеу мақсатында отқа төзімділік шегіне және өрт қауіптілігі кластарына ие талаптарға сай келетін негізгі құрылыс конструкцияларын қолдануды қамтамасыз ету қажет.

4.2.8 Қабаттан және бөлмеден эвакуациялау шығыстарының саны екеуден кем болмауы тиіс.

4.2.9 Ғимараттар мен имараттардан эвакуациялау шығыстарының саны өртке қарсы қызмет органдары нысандарының кез келген қабатынан эвакуациялық шыға беріс есіктер санынан кем болмауы тиіс.

4.2.10 Екі және одан көп эвакуациялық шыға беріс есіктер болған кезде, олар шашыраңқы орналастырылуы тиіс.

4.2.11 Мәжбүрлі түрде іске қосылатын түтін жойғыштармен жабдықталған үй-жайлар мен дәліздерден эвакуациялық шығу есіктері, сонымен қатар баспалдақ торларының есіктері (тікелей сыртқа, техникалық үй-жайларға шығаратын есіктерді қоспағанда) түтін өткізбейтін болуы тиіс.

4.2.12 Ашық күйінде пайдаланылуы тиіс түтін өткізбейтін есіктер қолмен жабылуы тиіс немесе өрт кезінде олардың автоматты түрде жабылуын қамтамасыз ететін құрылғылармен жабдықталуы тиіс.

4.2.13 Эвакуациялау жолдарындағы есіктер ғимараттан (бөлмеден) шығу бағытында ашылуы тиіс.

4.2.14 Бөлменің эвакуациялық шыға беріс (есігінің) енін осы шыға беріс арқылы эвакуацияланатын адамдардың жалпы санына байланысты қабылдау керек.

4.2.15 Төбе жабынына шығу саны және олардың орналасуын функционалдық өрт қауіптілігіне және ғимарат өлшемдеріне байланысты қарастыру керек.

4.2.16 Үй-жайлар мен эвакуациялау жолдарындағы аспалы төбелер қаңқаларын жанбайтын материалдардан жасау керек.

4.2.17 Баспалдақтар мен баспалдақ торларының ең төменгі эвакуациялау ені баспалдақтармен (баспалдақ торларымен) эвакуацияланатын адамдардың ең көп санын кедергісіз эвакуациялауды қамтамасыз етуі тиіс.

4.2.18 Өртке қарсы қызмет органдарының нысандарындағы түтінге қарсы қорғаныс жүйесі эвакуациялау жолдарындағы адамдарды өрттің қауіпті факторларының әсерінен адамдарды қауіпсіз аймаққа эвакуациялау үшін қажетті уақыт ішінде қорғауды қамтамасыз етуі тиіс.

4.2.19 Жалынды хабарлағыштардан басқа, нүктелі өрт хабарлағыштарын жабынның астына орнату керек.

4.2.20 Хабарлағыштарды тікелей жабын астына орнату мүмкін болмаған кезде, оларды қабырғаларға, ұстындарға және басқа да көтергіш конструкцияларға орнатуға, сонымен қатар арқандарға бекітуге жол беріледі.

4.2.21 Өрт сөндірудің автоматты қондырғылары автоматты өрт сигнализация функцияларында бір уақытта орындауы тиіс.

4.2.22 Автоматты өрт сигнализациясымен дымқыл технологиялық процестері (санитарлық тораптар, дәретханалар және т.б.) бар бөлмелерді қоспағанда, байланыс

құралдарымен жұмыс жасауға және қызмет көрсетуге арналған кешенге кіретін барлық бөлмелерді жабдықтау қажет.

4.2.23 Электрлік байланыс құралдары қолданылатын бөлмелерде түтінді өрт хабарлағыштарын қолдану ұсынылады.

4.2.24 Тек өрт сигнализациясы ғана талап етілетін жекелеген бөлмелері бар өртке қарсы қызмет органдарының нысандарына өрт сөндіру қондырғыларын орнатқан кезде, оның орнына өрт сөндіру қондырғысын орнатуға жол берілмейді.

4.2.25 Үй-жай қабырғалары мен төбелерін қаптау жанбайтын немесе нашар жанатын материалдардан жасалуы тиіс.

4.2.26 Кабельдерді үй-жайлардың қоршау конструкциялары арқылы өткізген кезде қоршау конструкциялары мен кабельдер арасындағы саңылаулар конструкцияның барлық қалыңдығында құрылыс ерітіндісімен немесе отқа төзімділік пен газ-түтін өткізбеудің талап етілген шегін қамтамасыз ететін басқа да жанбайтын материалдармен бітелуі тиіс.

4.3 Қала құрлысы шешімдері

4.3.1 Өртке қарсы қызмет органдары нысандарының аумағын жоспарлау ҚР ЕЖ 3.01-101, сонымен қатар осы ережелер жинағында бекітілген параметрлерге сәйкес келуі тиіс.

4.3.2 Өртке қарсы қызмет органдарының нысандарын жобалаған кезде өрт деполары мен постылардан шығатын жерлерді есепке алу қажет, олар шығатын өрт автомобильдері көлік пен жаяу жүргіншілердің негізгі ағынымен қиылыспайтындай етіп орналасуы тиіс.

4.3.3 Өрт депосы учаскесінің шекарасынан қоғамдық және тұрғын үй ғимараттарына дейінгі қашықтық 15 м кем емес, ал мектептерге, балалар мен емдеу мекемелеріне дейін 30 м кем емес болуы тиіс.

4.3.4 Өрт депосын қызыл сызықтан өрт автомобильдері шығатын аумаққа дейін 15 м кем емес учаскеге орналастыру керек, II, IV, V тұрпатты өрт деполары үшін аталған қашықтықты 10 м дейін азайтуға жол беріледі.

4.3.5 Жер телімінің ауданы өрт депосының типіне байланысты Б қосымшасына сәйкес анықталады.

4.3.6 Қолданыстағы құрылыс жағдайларында өрт депосын реконструкциялаған кезде жер телімінің ауданы жобалау тапсырмасымен анықталады.

4.3.7 Өрт депосы аумағында орналасатын ғимараттар мен құрылыстардың құрамы мен ауданы В қосымшасына сәйкес анықталады, бұл ретте жер телімінің ауданын ұлғайтуға жол беріледі.

4.3.8 I және III тұрпатты өрт деполарының ауданына орналастырылатын ғимараттар мен құрылыстардың қосымша құрамы мен ауданы В қосымшасы бойынша қабылданады.

4.3.9 I және III тұрпатты өрт деполарының аумағында жобалау тапсырмасына сәйкес 1 кестеде ұсынылған шектерде өртке қарсы қызмет нысандары орналасады.

1-кесте - I және III тұрпатты өрт деполарының жанында орналасатын ғимараттар мен имараттар

Ғимараттар мен имараттар атауы	Ауданы, м ²
1. Әкімшілік-тұрмыстық ғимарат	Г қосымшасына сәйкес
2. Оқу орталығы (пункті)	5000 - 2500
3. Техникалық қызмет отряды (бөлім, пост)	10000 - 4500
4. Өрт сөндірудің тірек пункті	15000 - 5000
5. Өрттен қорғау мен өрт-техникалық білімді насихаттаудың алдыңғы қатарлы тәжірибесінің өрт-техникалық орталығы	2000 - 1000
6. Сынақ полигоны	20000 - 10000
8. ГТҚЖ жаттығу кешені (түтін камерасы, жылу-түтін камерасы)	700 - 200
9. Өрт сөндірушілерді психологиялық дайындау жолағы	1000 - 600
10. Өрт эстафетасына арналған спорт ядросы (180 м × 80 м)	1440
11. Өрт-қолданбалы спорт және физикалық дайындық бойынша жыл бойғы жаттығуларға арналған жабық спорт кешені	5000 - 2000
<p>Ескертпелер:</p> <p>1 Сынақ полигонының құрылысы қаладан тыс аймақта жүзеге асырылады және санитарлық-эпидемиологиялық қызметтермен келісіледі.</p> <p>2 Ғимараттар мен имараттар өнеркәсіптік және коммуналды-қойма аймақтарында орналасуы тиіс. Оқу және өрт-техникалық орталықтарды қаланың селитебті аймақтарына орналастыруға жол беріледі.</p> <p>3 Газ бен түтіннен қорғаныс жаттығу кешенін газ бен түтіннен қорғау қызметінің базасы бар бір ғимаратта орналастыру керек.</p> <p>4 Осы кестенің 2 - 6 жайғ. көзделген ғимараттар үй-жайының құрамы мен ауданы жобалау тапсырмасымен анықталады.</p>	

4.3.10 Өрт депосы аумағын көгалдандыру ауданы учаске ауданының кемінде 15 % құрауы тиіс.

4.3.11 Өрт депосының аумағы биіктігі 2,0 м кем емес қоршауға ие болуы тиіс.

*4.3.12 Авариялық өрт сөндіру деполарының (олар бұзылған кезде) орнына жаңасын салу жобалауға арналған тапсырмаға сәйкес үлгілік немесе жеке жоба бойынша қолданыстағы шекаралар жағдайында, осы жер учаскесінде іске асыруға рұқсат етіледі. (Толықтырылды – ҚТҮКШІК 02.09.2019 ж. №129-НҚ бұйрық).

4.4 Көлемдік-жоспарлық шешімдер

4.4.1 Өрт деполары бөлмелерінің құрамы мен ауданы Г қосымшасына, ал орталық депо Д қосымшасына сәйкес қабылданады.

4.4.2 Өртке қарсы қызмет органдарының нысандарын жобалаған кезде қалалар мен басқа да елді мекендерге арналған арнайы өрт автомобильдерінің саны 2 кестеге сәйкес анықталады.

2-кесте - Арнайы өрт автомобильдерінің саны

Арнайы автомобильдер атауы	Қаладағы (елді мекендегі) тұрғындар саны, мың адам					
	5 дейін	5 - 50	50 - 100	100 - 500	500 - 1000	1000 аса
Автобаспалдақтар және автокөтергіштер	1*	2	3	6	8	**
ГТҚҚ автомобильдері	1	1	2	3	4	**
Байланыс және хабарлау автомобильдері	-	1	1	2	2	**
* Биіктігі 4 қабат және одан да көп ғимараттар кезінде ** Бір ауданға бір автобаспалдақ және автокөтергіш, ГТҚҚ автомобилі, байланыс және хабарлау автомобилі есебінен әкімшілік аудандар саны бойынша анықталады.						

4.4.3 Арнайы автомобильдер санын резервтің 50 % есебімен қарастыру керек.

4.4.4 Бірінші кезекті апаттық-құтқару жұмыстарын жүзеге асыратын аймақтық мамандандырылған отрядтар мен мамандандырылған бөлімдерге арналған үй-жайлардың құрамы мен ауданы жобалау тапсырмасына сәйкес анықталады.

4.4.5 Оттегі мен ауа толтыру станциясын ғимараттың бірінші қабатында жеке үй-жада орналастыру керек.

4.4.6 Оттегі мен ауа толтыру станциясындағы температураны +3 °С бастап +20 °С дейінгі көлемде ұстау керек.

4.4.7 Қысымы 20 МПа бастап 30 МПа (200 кгс/см² - 300 кгс/см²) дейінгі баллон аппараттарын компрессордан толтыруға жол беріледі.

4.4.1 Өртке қарсы қызмет бөлмелері

4.4.1.1 Өртке қарсы қызмет органдары нысандарының күштерін, құралдарын жедел басқару және олардың бөлімшелерімен өзара іс-әрекет ету мақсатында өрт бөлімдерінде (постларында) байланыс пункттерін жасау ұсынылады.

4.4.1.2 Өрт депосындағы байланыс пунктi автомобильдер кiретiн жолдағы өрт техникасы бөлмесiнен оң жақта, ал техникалық қызмет көрсету постысы сол жақта орналасуы керек.

4.4.1.3 Аккумулятор бөлмесiнiң қабырғалары, жабындары мен стеллаждары қышқылға төзiмдi бояумен боялады, еден жабыны да қышқылда төзiмдi болуы тиiс.

4.4.1.4 I - IV тұрпатты өрт деполарының ғимараттарындағы өрт техникасы, техникалық қызмет көрсету және жуу бөлмелерiнiң тереңдiгi 15 м - 18 м құрауы тиiс, V тұрпатты - 12 м - 15 м, ал iрi габариттi автотехникалар орналасқан кезде - жобалау тапсырмасы бойынша.

4.4.1.5 Өрт депосының ғимаратынан шыға берiстiң алдындағы жол жабынының жоспарлы белгiсi өрт техникасы бөлмесiнiң еденi белгiсiнен 0,15 м-ге төмен болуы тиiс.

4.4.1.6 Өрт техникасы бөлмесi еденiнiң деңгейiн аралас деңгейден кемiнде 0,05 м төмен жобалау керек.

4.4.1.7 Өрт автомобильдерiнiң гараж-тұрағы еденiнiң көлбеулiгi шығып тұратын қақпалардың алдында қарастырылатын траптарға және жаймаға қарай 3 % артық болмауы тиiс.

4.4.1.8 Егер стеллаждан автомобильге дейiнгi қашықтық кемiнде 1,5 м құраса, кезекшi күзетшiнiң жеке құрамының арнайы киiмдерi бар стеллаждарын автомобильдiң жанына орналастыруға болады.

4.4.1.9 I - IV тұрпатты өрт деполарындағы жуу постысын жеке бокста (гараж блогында) жобалау керек, V тұрпаттағы өрт депосы үшiн гараж үй-жайында жууды орнатуға жол берiледi.

4.4.1.10 Газқағарлар мен аппараттарды жууға және кептiруге арналған үй-жайлардың қабырғалары еден деңгейiнен кемiнде 2 м биiктiкте керамикалық плиткамен немесе қабырғаларды дымқылдап сүртуге мүмкiндiк беретiн басқа да құрылыс материалдарымен қапталады.

4.4.1.11 II, IV, V тұрпатты өрт деполарындағы техникалық қызмет көрсету постыларын өрт техникасы бөлмелерiмен бiрiктiруге жол берiледi.

4.4.1.12 Гаражда немесе технологиялық қызмет көрсетуде өрт автомобильдерiн орналастыру әдiсiне байланысты қарау шұңқырларында тұйықтарды немесе ойықтарды орындауға жол берiледi.

4.4.1.13 Техникалық қызмет көрсету және өрт техникасы постыларының бөлмелерiне 3 автомобильге 1 есебiнде қарау шұңқырлары орнатылады.

4.4.1.14 Қарау шұңқырлары 2 еңiске (бiреуi - сатылы баспалдақпен, екiншiсi - қапсырмалармен) ие болуы және үстiнен диаметрi 0,012 м кем емес металл шыбықтардан, 0,1 м × 0,1 м аспайтын ұяшықтардан жасалған алмалы-салмалы торлармен жабылуы тиiс.

4.4.1.15 Автомобильдердiң қарау шұңқырына құлауын бодырмау, сондай-ақ олардың қозғалысын оның бойымен дәл бағыттау мақсатында оның периметрi бойынша биiктiгi 0,08 м кем емес шұңқырлардан сақтандыру қабырғалары орнатылады, шұңқырдың еденi мен қабырғалары керамикалық плиткамен қапталады, оның түбiне ағаш тор салынады, қабырғаларына құралдар мен шырақтарға арналған қуыстар жасалады.

4.4.1.16 Техникалық қызмет көрсетудi қарау шұңқырларында орындау керек.

4.4.1.17 Тар типті ойықты карау шұңқырларының ені автомобиль дөңгелегімен анықталады және реборда конструкциясына байланысты ол 1,0 м - 1,1 м дейін жетеді.

4.4.1.18 Шұңқырлар тереңдігі үй-жай еденінің деңгейінен 1,2 м - 1,4 м болуы мүмкін.

4.4.1.19 Шұңқырларда бүйірлік жақтағы шұңқырға түсетін баспалдақтар және карама-қарсы жақ қабырғасына монтаждalған қармауыштар болуы тиіс.

4.4.1.20 Шұңқырды жылыту (жылдың суық мезгілінде) шұңқыр қабырғасына салынған арналар бойынша келетін жылы ауамен жүзеге асырылуы тиіс.

4.4.1.21 Шамдарға арналған қуыстар механикалық бүлінулерден қорғалуы тиіс.

4.4.1.22 Байланыс пункті мен өрт техникасы үй-жайының арасын бөлу арақабырғасында жолдамалар беру үшін құралдармен жабдықталатын еденнен 0,6 м қашықтықта өлшемі 1,2 м × 1,5 м терезе қарастыру керек.

4.4.1.23 Кезекші ауысымды екінші қабатқа орналастырған кезде қабатаралық жабындарға диаметрі беті тегіс 0,2 м металл баған арқылы 1,2 м × 1,2 м ойық орнату керек және кезекші ауысымдағы 6 адамға арналған 1 баған есебінен өр техникасының бөлмесіне түсіру үшін оның беті жазық болуы тиіс.

Ойықтардың астына өздігінен ашылатын блоктайтын құрылғылармен жабдықталған ішке қарай ашылатын екі жармалы есіктер бар кабиналар орнатылады.

4.4.2 Кіре берістер, өткелдер (дәліздер), баспалдақтар

4.4.2.1 Өрт депосы ғимаратының тұрғын үй бөлігіне кіре беріс өрт техникасы бөлмесінен кемінде 15 м қашықтықта орналасуы тиіс.

4.4.2.2 Дабыл бойынша жеке құрамның өр техникасы бөлмесіне жүру жолдарында табалдырықтар, баспалдақтар орнатылмауы, сонымен қатар конструкциялардың шығыңқы бөліктері және еден деңгейінен кемінде 2,2 м биіктіктегі жабдықтар болмауы тиіс.

4.4.2.3 Дабыл бойынша кезекші ауысымның жеке құрамның жүру жолдарындағы кәріздердің ені 1,4 м кем болмауы тиіс.

4.4.2.4 Кезекші ауысым ғимараттың екінші қабатында орналасқан кезде ішкі есіктерді ашу өрт техникасы бөлмесіндегі түсу бағандары орналасқан жерлерге қозғалыс бағытында қарастырылуы тиіс.

Автомобильден бастап ғимараттың шығыңқы конструкцияларына дейінгі қашықтық (ені) кемінде 1 м болуы тиіс.

4.4.2.5 Өрт техникасы бөлмесіндегі қақпалардың енін өрт автомобилінің ең үлкен габариттік енінен 1,0 м артық қабылдау керек, бірақ 4,2 м кем болмауы тиіс.

4.4.2.6 Әрбір қақпа екі жармалы, металл шынысы, жылылатылған болуы және қолмен басқарылатын және автоматты ілмектермен, сонымен қатар олардың өздігінен жабылуының алдын алатын бекіткіштермен жабдықталуы тиіс.

4.4.2.7 Қақпалардың жоғарғы бөлігі қақпаның барлық ауданынан кемінде 30 % ауданы әйнекпен қапталуы тиіс.

4.4.2.8 Бірінші (байланыс пунктінен) қақпаларды бойлай өлшемі 0,7 м × 2 м кем емес кішкене қақпалар қарастыру қажет.

4.4.2.9 Өрт депосы аумағында екі кіретін жер (шығатын жер) қарастыру керек. Кіретін жердегі (шығатын жердегі) қақпа ені 4,5 м кем болмауы тиіс.

4.4.2.10 Автомобиль тұрақтарының габариттері ені 0,1 м ақ жолақтармен белгіленеді, сонымен қатар автомобильдердің артқы дөңгелектеріне арналған тіреулер қарастырылады.

4.4.2.11 Өр техникасы бөлмесінде ауа райы таблосы орнатылады.

4.4.2.12 Әрбір қақпаның алдыңғы қабырғасына өлшемі 1,0 м × 0,4 м кем емес арт жақты шолу айналары орнатылады.

4.4.2.13 Жолдың өтетін бөлігінің енін 4,5 м кем емес етіп қабылдау керек, бұрылыстардың радиусі 10,5 м кем болмауы тиіс.

4.4.2.14 Жанар-жағармай материалдарының (ЖЖМ) қоймасы аумағындағы автомобильдер қозғалысын бір бағытта қарастыру керек, жол жабыны мұнай өнімдерінің әсеріне төзімді болуы тиіс.

4.4.2.15 Гараж-тұрақ үй-жайындағы өткелдер ені Ж қосымшасына сәйкес қабылданады.

4.4.3 Өндірістік, оқу-спорт, тұрғын үй аймақтары

4.4.3.1 Өртке қарсы депоның тұрғын үй аймағында негізгі өрт автомобильдерінің кіріктірме (жапсарлас) гараж-тұрағы бар қызметтік пәтерлер немесе жатақханалар және резервтегі техникаларға арналған жабық тұрақ, авто жанармай құю станциясы (бұдан әрі – АЖС), техникалық қызмет көрсету бөлмелері, қоймалар, тазалау құрылыстары, демалуға және балалардың ойнауына арналған алаңдар орналасады.

4.4.3.2 Тарату бағаналарының саны отын мен май материалдарының қолданылатын түрлеріне байланысты жобалау тапсырмасымен анықталады.

4.4.3.3 Өрт депосындағы өндірістік процестер санитарлық-гигиеналық талаптар бойынша I топқа жатады.

4.4.3.4 Жергілікті жағдайларды есепке ала отырып, тұрғын үй өрт депосы аумағынан тыс орналасады.

4.4.3.5 Кезекші ауысымның жеке құрамының демалуына арналған бөлме екінші қабаттан жоғарыда орналаспауы тиіс.

4.4.3.6 Кезекші ауысымның жеке құрамының демалуына арналған бөлме мен өрт автомобильдерінің гараж-тұрағы арасында тамбур немесе дәліз қарастыру ерек.

4.4.3.7 Өрт депосының әкімшілік-тұрмыстық ғимараттары бөлмелерінің құрамы мен ауданын Г қосымшасы бойынша қабылдау керек.

4.4.3.8 Өрт депосының оқу-жаттығу аймағына оқу-жаттығуға арналған өрт мұнарасын, кедергілер бар жүз метрлік жолақ, жер асты резервуарын және автомобиль тұрағына арналған алаңы бар гидрант орналастыру керек, спорт құрылыстарын В және Е қосымшаларына сәйкес есепке алу қажет.

4.4.3.9 Түтік постысын өрт түтігін сақтау, сондай-ақ техникалық қызмет көрсету мен жөндеу үшін жеке тұрған өрт депосының аумағында орналастыру керек.

4.4.3.10 Депо ғимаратына кіріктірме мұнараны түтіктерді жуу мен кептіру үшін пайдалануға жол беріледі.

4.4.3.11 Өрт түтіктерін кептіру мен жууға арналған оқу мұнарасын пайдаланған

кезде жуу үшін кептіруге арналған шахта мен жууға арналған үй-жай оқу мұнарасының үй-жайынан тұтас қабырғамен бөлінеді.

4.4.3.12 Шахтаның жоғарғы жұмыс алаңына және түтіктерді жуу үй-жайына шығуға оқу мұнарасының үй-жайы арқылы жол беріледі.

4.4.3.13 Жоғарғы жұмыс алаңы түтікті кемінде 1,25 м биіктікке көтеру үшін жүкшығырмен жабдықталады.

4.4.3.14 Шахта алаңның төменгі және жоғарғы жағында орналастырылатын іске қосу аппаратурасымен жабдықталады.

4.4.3.15 Мұнаралық кептіргіште калорифер немесе ауаны қыздыру үшін басқа да аспаптар болуы тиіс.

4.4.3.16 Психологиялық жеңілдену бөлмесін жобалаған кезде табиғи-ландшафтық аймақты, декоративтік-көркемдік композицияны және т.б. орнату үшін бос алаңды бөлуді ескере отырып, бір адамға $1,5 \text{ м}^2$ - 2 м^2 есебінен анықтау керек.

4.4.3.17 Үй-жайдың биіктігі 2,8 м - 3,8 м шегінде болуы тиіс.

4.4.3.18 Психологиялық жеңілдену бөлмесі шуды, дірілді біріктіретін көздерден, газ-шанды қоспалардың түсуінен оқшаулануы тиіс, сондай-ақ үй-жайды жылыту және желдету қажет.

4.4.3.19 Шу деңгейі 50 дБ аспауы, ауа температурасы 40 % салыстырмалы ылғалдылық кезінде 18°C - 25°C шегінде болуы тиіс.

4.4.3.20 Үй-жайда дыбыс оқшаулауды қамтамасыз ету үшін арнайы құрылғы (тамбур) қарастырған жөн.

4.4.3.21 Бөлмені жарықтандыру жарықтың көзге тікелей түсуінсіз біркелкі болуы тиіс.

4.5 Жарықтандыру

4.5.1 Өртке қарсы қызмет органдарының нысандарын жобалаған кезде адамдар тұрақты болатын бөлмелерде табиғи жарықтандыруды қарастыру ұсынылады.

4.5.2 Техникалық қызмет көрсету посты бөлмелері мен өрт автомобильдерінің гараж-тұрақтарындағы қарау шұңқырлары кернеуі 36 В артық емес желілерге жалғанған стационарлық шырақтармен жабдықталуы тиіс.

4.5.3 Өткелдерді сыртқы жарықтандыру және өртке қарсы қызмет органдары нысандарының айналасындағы және ішіндегі күзетілетін аумақты жарықтандыру ҚР ЕЖ 2.04-104 және Қазақстан Республикасының аумағында қолданылатын басқа да нормативтік құжаттар талаптарына сәйкес жобаланады.

4.5.4 Газ бен түтіннен қорғаушыларды шұғыл эвакуациялаған жағдайда, түтіндеген үй-жайда көрінушілікті жақсартатын айнасы бар шамдар шырағдандарын орнату ұсынылады.

4.5.5 Түтін камерасы электр қондырғыларының жүйесін жобалаған кезде 220 В кернеуден аспайтын жарықтандырудың мынадай түрлерін ескеру керек:

- жұмыс (жалпы және жергілікті);
- апаттық;
- эвакуациялық.

4.5.6 Жылу камерасының үй-жайындағы жарықтылық 150 лк-200 лк болуы тиіс.

4.5.7 Әрекет ету принципі электр желісінен жұмыс жасауға негізделген эвакуациялау белгілері жұмыс жарығының негізгі жарықтандыру аспаптарымен бір уақытта қосылуы тиіс.

4.5.8 Жасанды және бірлескен жарықтандыруды қолданыстағы нормативтік құжаттарға сәйкес ультракүлгін сәулелену талаптарын есепке ала отырып жобалау керек.

4.5.9 Архитектуралық жарықтандыру қондырғыларын көлік жүргізушілері мен жаяу жүргіншілерге көздері көрмей қалатындай әсер етпейтіндей тәсілмен орнату ұсынылады.

4.5.10 Сәулеттік жарықтандыру қондырғыларында разрядты жарық көздерін қолдану керек.

4.6 Ғимараттың конструктивтік шешімдері

4.6.1 Сейсмикалық қауіпті аймақтарды қоса алғанда, өртке қарсы қызмет органдарының нысандарын жобалаған және салған кезде көтергіш конструкцияларды есептеуді Қазақстан Республикасының аумағында қолданылатын нормативтік құжаттар ережелеріне сәйкес жүргізу керек.

4.6.2 Сейсмикалық әсерлерге, толықтыруға, отыруға және топырақтың басқа да ауысуына ұшырайтын күрделі геологиялық жағдайлары бар аумақтарда инженерлік коммуникацияларды енгізу негіздердің ықтимал орын ауыстыруларының орнын толтыру қажеттілігін есепке ала отырып орындалуы тиіс.

4.6.3 Өртке қарсы қызмет органдарының нысандарын толықтай құрастырылатын темірбетон жүйелер, қаңқалы және қаңқалы-панельді және ірі панельді конструкциялар, монолиттік темірбетон, кірпіш, аралас конструктивтік жүйелерді, материалдарды және басқаларды қолдану негізінде металдан жасалған жеңілдетілген конструкциялардан жасалған жергілікті құрылыс материалдары негізінде жобалау керек.

4.6.4 Көтергіш конструкцияларды пайдаланудың жобалық мерзімі ішінде құрылыс салу барысында ықтимал әсерлерге, қолайсыз факторлар әсеріне төзетіндей және сенімділіктің талап етілген көрсеткіштерін сақтайтындай тәсілмен жобалау және салу керек.

4.6.5 Белгілі бір көтергіш конструкцияларға арналған сенімділік деңгейін анықтау кезінде көтергіш конструкциялар элементтерін, сондай-ақ конструкцияны толығымен жіктеуге жол беріледі.

4.6.6 Жеңілдетілген металл конструкциялар құрылысты жылдамдату мақсатында ғана, сонымен қатар қайта игерілетін немесе қатынау қиын аудандарда өртке қарсы қызмет органдарының нысандарын салу кезінде қолданылады.

4.6.7 Темірбетон, болат және ағаш конструкцияларды жобалаған кезде қолданыстағы нормативтік құжаттар талаптарына сәйкес олардың ұзақ мерзімділігін қамтамасыз ететін шараларды қарастыру керек.

4.6.8 Конструкциялар мен ғимараттардың негіздерін жобалаған кезде жүктемелердің немесе оларға сай келетін күштердің қолайсыз үйлесімін, конструкцияның майысуы мен

ығысуының шекті мәндерін есепке алу қажет, сонымен қатар жүктеме бойынша сенімділік коэффициенттерін Қазақстан Республикасының аумағында қолданылатын нормативтік құжаттар талаптарына сәйкес қабылдайды.

4.6.9 Қолданыстағы нормативтік құжаттарға сәйкес ылғалдың ықтимал әсерлеріне, жоғары және төмен температураға, агрессивті ортаға және басқа да қолайсыз факторларға, төзімділікке ие материалдардан жасалған конструкциялар мен бөлшектерді қолдану қажет.

4.6.10 Үй-жайлардың қоршау конструкцияларының ішкі беттерінде шығыңқы жерлер және дымқыл, сондай-ақ шаң жиналуы мүмкін жерлер болмауы тиіс.

4.6.11 Өртке қарсы қызмет органдарының нысандарында сыртқы қабырғалардың қалыңдығын ҚР ЕЖ 2.04-107 және Қазақстан Республикасының аумағында қолданылатын басқа да нормативтік құжаттар талаптарына сәйкес жылу техникалық есептеулер негізінде қабылдау қажет.

4.6.12 Үй-жай жақтағы терезе жақтауларының әйнегі суға төзімді сылайтын затпен немесе серпімді суға төзімді аралық қабаттармен орнатылуы тиіс.

4.7 Инженерлік жүйелерді жобалау

4.7.1 Электр қондырғылар

4.7.1.1 Өртке қарсы қызмет органдарының нысандарында қолданыстағы Электр қондырғыларын орнату ережелеріне және Қазақстан Республикасының аумағындағы басқа да нормативтік құжаттарға сәйкес электр қондырғыларын, электрлік жарықтандыруды, қалалық телефон байланысы құрылғыларын, өрт және күзет сигнализациясын, өрт туралы хабарлау жүйесін қарастыру керек.

4.7.1.2 I - IV тұрпатты өрт деполарын электр энергиясымен қамтуды сенімділіктің I категориясы бойынша қарастыру керек.

4.7.1.3 I - IV тұрпатты өрт деполарының ғимараттары күзет-өрт сигнализациясымен (санитарлық тораптарды, қолжуғыштарды, булау, душ қабылдау және дымқыл процеске ие басқа да бөлмелерді, желдету камераларын, сорғы, бойлер және жанатын материалдары жоқ ғимараттардағы инженерлік жабдықтардың басқа да бөлмелерін қоспағанда) және әкімшілік-басқару байланысымен жабдықталады.

4.7.1.4 Шұғыл басқару орталықтары (бұдан әрі – ШБО) төмендегілермен арнайы «101» кіріс және шығыс байланыс желілерімен жабдықталады:

- а) өрт депосымен;
- б) шұғыл көмек қызметтерімен:
 - полициямен;
 - шұғыл медициналық көмекпен;
 - газ шаруашылығының апаттық қызметімен;
- в) диспетчерлік қызметтермен:
 - су арнасымен;
 - жол полициясымен (МАИ);
 - азаматтық қорғаныс (АҚ) штабымен;

- метрополитенмен;

г) санитарлық-эпидемиологиялық және басқа да қызметтермен.

4.7.1.5 Өртке қарсы қызмет органдарының нысандарын жобалаған кезде ҚР ЕЖ 2.02-102, сонымен қатар Қазақстан Республикасының аумағында қолданылатын осы ережелер жинағының талаптарын орындау керек.

4.7.1.6 Өрт сигнализация, басқару, адамдарға өрт және басқа да апаттық жағдайлар туралы хабарлау жүйелерінің жабдықтары адамдар тәулік бойы жүретін бір бөлмеде (пульт немесе өрт постысы) орналасуы тиіс.

4.7.1.7 Өрт сорғыларының электр қозғалтқыштарын қосу және сөндіру тікелей электр қозғалтқышта жергілікті болуы тиіс. Сонымен қатар оларды өрт крандары шкафтарынан қашықтықта қосуды қарастыру қажет.

4.7.1.8 Эвакуациялық және апаттық жарықтандыру қуаты жұмыс жарығы қуатына байланысты болуы және ғимараттың екі кіре берісінде түрлі кіре берістерден, ал бір кіре беріс кезінде жеке желілермен орындалуы тиіс.

4.7.1.9 Жобалау тапсырмасында көзделген жағдайларды қоспағанда, апаттық және эвакуациялық жарықтандыру қуаты үшін дербес көз құрылғыларын (аккумулятор батареялары, дизель электр станциялары және т.б.) қарастыру талап етілмейді.

4.7.1.10 Жылыту, желдету және ауа баптау жүйелерінің электр қабылдағыштарын өртке қарсы қызмет органдары нысандарының технологиялық немесе инженерлік қондырғыларының электр қабылдағыштары үшін орнатылатын категорияда қарастыру керек.

4.7.1.11 Электрлік желілер схемаларын қарапайым, үнемді етіп қарастыру және өртке қарсы қызмет органдары нысандарының электр қабылдағыштарын электр энергиясымен қамту сенімділігіне және электрлік қауіпсіздікке қойылатын талаптарға байланысты салу керек.

4.7.1.12 Кабель конструкциялары ықтимал механикалық, химиялық және жылу әсерлерін есепке ала отырып, кабельдердің механикалық жүктемелеріне төзетіндей етіп, сонымен қатар орналасуы мен табиғи құбылыстарды есепке ала отырып жобалануы тиіс.

4.7.2 Жылыту, желдету және ауа баптау

4.7.2.1 Жылыту, желдету және ауа баптау жүйелерін ҚР ЕЖ 4.02-101 және Қазақстан Республикасының аумағында қолданылатын басқа да нормативтік құжаттар талаптарына есепке ала отырып жобалау ұсынылады.

4.7.2.2 Өрт техникасы бөлмесіндегі ауаның есептік температурасы + 10 °С-ден төмен болмауы тиіс.

4.7.2.3 Жылыту жүйелерінің қыздыру аспаптарын қуыстары жоқ терезелердің астына орналастыру керек.

4.7.2.4 Өртке қарсы қызмет органдарының нысандарын жобалаған кезде жылыту жүйелерінде тез тазалауға мүмкіндік беретін тегіс бетке ие қыздыру аспаптарын қолдану керек.

4.7.2.5 Өрт автомобильдерінің гараж-тұрақтары, жуу және автомобиль көлігіне техникалық қызмет көрсету посты бөлмелеріндегі ауа алмасуды бөлменің жоғарғы және төменгі аймақтарынан теңдей қарастыру керек.

4.7.2.6 Өрт автомобильдерінің гараж-тұрағы бөлмесінің шегіндегі газ бұрмалары жасырын аралық төсеммен жасалады, олардың иілгіш шлангтарын қозғалтқыштың шығару құбырларына жалғауға арналған бағаналары автомобиль габаритінен шығып тұрмауы тиіс. Газ бұру жүйесі автомобильдердің шығару жүйесіне тұрақты жалғануы және оның қозғалысы басталған кезде өздігінен ажырауы тиіс.

4.7.2.7 Тарту-сору желдеткіші автомобильдердің бір уақытта 50 % кіретіндей жағдаймен есептелуі қажет.

4.7.2.8 Өртке қарсы қызмет органдарының нысандарын ГТҚЖ жобалау кезінде үй-жайлар сору желдеткішімен жабдығталады, оның сору каналы еден деңгейінен кемінде 0,5 м орналасуы тиіс.

4.7.2.9 Үй-жай сыртынан ауа жинау кезінде соратын ауа құбыры арқылы компрессор қондырғысына улы газдардың түсуіне жол бермейтін қауіпті аймаққа шығарылады.

4.7.2.10 Өрт сөндіру станцияларының бөлмелерінде олар үшін жол берілген шекті шоғырланымнан аспайтын зиянды заттар бар ауа ортасының күйін қамтамасыз ететін ауаны төменнен жинайтын тарту-сору желдеткішін қарастыру керек.

4.7.2.11 Апаттық мәжбүрлі желдеткіш түтін камерасы үй-жайындағы мыналарды төмендетуді қамтамасыз етуі тиіс:

- кемінде 5 % көмір қышқыл газды;
- көміртегі оксидін кемінде 0,024 %.

4.7.2.12 Желдету және ауа баптау жүйелері үшін бөлмеде мыналарды қарастыру қажет:

- өрт сигнализациясының кемінде екі хабарлағышы іске қосылған кезде, тарту-сору желдеткішін (ауа баптауды) автоматты түрде сөндіру;
- ауа енгізгіштерде отты ұстап қалатын клапандардың болуы және өрт орын алған жағдайда, оларды автоматты түрде жабу.

4.7.2.13 Жыл бойы және тәулік бойы жұмыс жасауға арналған үй-жайларға, сонымен қатар табиғи желдетілмейтін үй-жайларға арналған ауа баптау жүйелерін резервтік ауа баптаумен жобалау керек.

4.7.2.14 Ағынды желдету жүйелерінің ауа енгізгіштері болаттан жасалуы тиіс.

4.7.2.15 Автоматты өрт сөндіру жүйелерімен жабдықталған үй-жайларға қызмет көрсететін тарту-сору ауа енгізгіштерде автоматты өрт сөндіру жүйелері бар, блокталған электр жетекке ие автоматты жапқыштар (клапандар) қарастырылады.

4.7.2.16 Жапқыштар ауа енгізгіш қызмет көрсететін бөлмеге тікелей жақын жерге орнатылады.

4.7.2.17 Тарту-сору желдеткіштерінің қондырғылары, ауа жіберуге және жоюға арналған құрылғылар, ауа жинау шахталары мен арналарды қарау, тазалау және дезинфекциялау үшін қолжетімді болуы тиіс.

4.7.2.18 Жеке тұрған ғимараттар үшін табиғи сору желдеткішін қолдануға жол беріледі. Бұл ретте ағынды желдету механикалық іске қосу және ауаны дәлізге жіберу арқылы қарастырылады.

4.7.2.19 Бірлескен желдетуді жобалауға жол беріледі - табиғи ағынды немесе ауаны жоюды ішінара қолданатын механикалық.

4.7.3 Сумен қамтамасыз ету және канализация

4.7.3.1 Өртке қарсы қызмет органдары нысандарының ішкі су құбырларын, сонымен қатар сыртқы желілерін, канализациясын ҚР ЕЖ 4.01-101 және ҚР ЕЖ 4.01-103, сондай-ақ Қазақстан Республикасының аумағында қолданылатын басқа да нормативтік құжаттар талаптарына сәйкес жобалау керек.

4.7.3.2 Су құбырының магистральдық желілері жертөле төбесінің астына және өрт автомобильдері үшін гаражға тартылады, су құбырының бағаналары ажыратылатын арматураға қолжетімділік үшін люктерді орнату арқылы қорапқа тігумен жасырын тартылады.

4.7.3.3 Ғимараттағы су құбырының кіріктірмесіне айналма желісі мен электр жетегі мен қолмен басқару ысырмасы бар су өлшеу торабы орнатылады.

4.7.3.4 Сумен өрт сөндіру, ішкі өртке қарсы, өндірістік және шаруашылық-ауыз су құбырларының өрт сорғы қондырғыларына дейінгі құбырлары жалпы болуы мүмкін.

4.7.3.5 Ішкі су құбыры жүйелерін таңдауды техникалық-экономикалық мақсаттылыққа, санитарлық-гигиеналық және өртке қарсы талаптарға байланысты, сонымен қатар сыртқы су құбырының қабылданған жүйелерін және өндіріс технологиясы талаптарын есепке ала отырып, жүргізу керек.

4.7.3.6 Қауіпсіздікті қамтамасыз ету мақсатында сумен және көбікпен өрт сөндіру қондырғыларының негізгі сумен қамтылуының сорғы станцияларын нысандардың жеке жылытылатын бөлмелеріне (бірінші, соңғы немесе жертөле қабаттарында) орналастыру және сыртқа немесе баспалдақ клеткасына жеке шығатын жерді қарастыру ұсынылады.

4.7.3.7 Көбікті өрт сөндіру қондырғыларын сумен қамтамасыз ету көзі ішуге жарамсыз мақсаттағы су құбырлары болуы тиіс.

4.7.3.8 Су алу кезінде ығыстың (ағынның) үзілуін қамтамасыз ететін құрылғы болған кезде ауыз су құбырын қолдануға жол беріледі.

4.7.3.9 Шаруашылық-ауыз су құбырлары жүйесіне санитарлық аспаптар, ішкі және сыртқы суару крандарын жалғау керек.

4.7.3.10 Ыстық сумен қамтамасыз ету жүйесін жертөлелік үй-жайда орналасқан жылу торабынан шығатын магистральдық желілер мен бағандар бойынша циркуляция арқылы жобалау керек.

4.7.3.11 Автомашиналарды жуу бөлмелерінің канализация жүйесінде жауын-шашын канализациясының сыртқы желілеріне құм-мұнай ұстағыш немесе басқа да тазалау жүйесі арқылы жалғауды қамтамасыз ету керек.

4.7.3.12 Өртке қарсы қызмет органдарының нысандарын жобалаған кезде жөндеу жүргізген немесе апат орын алған жағдайда, ыстық сумен қамту жүйесін санитарлық-гигиеналық талаптарға сәйкес екі құбыр орнату керек.

4.7.3.13 Жуыну және тамақ дайындау бөлмелерінде ағын суды тазалау үшін май ұстағыш орнату керек.

4.7.3.14 Өрт техникасы бөлмелеріне ішкі өрт кранын орналастыруды қарастыру керек.

4.7.4 Қоқыстарды шығару

4.7.4.1 Өртке қарсы қызмет органдарының нысандарын жобалаған кезде ашық сақтау кезіндегі қалдықтардың шекті мөлшері бекітілген тәртіппен қалдықтар көлемінің жиналу шегі бойынша анықталады.

4.7.4.2 Ғимараттан қоқыстарды шығару жүйесін тәуліктік жиналу нормативтеріне байланысты есептеу керек.

4.7.4.3 Жинау және жинақтау шарттары агрегаттық күйін және ыдыстың сенімділігін есепке ала отырып, қалдықтардың қауіптілік класымен, қаптау тәсілімен анықталады.

4.7.4.4 Қоқыстар шығаратын контейнерлерді орнату үшін бетон немесе асфальт жабыны бар периметр бойынша жиектемелермен және көк өсімдіктермен (бұталармен) шектелген және автокөліктер үшін ыңғайды кіру жолына ие арнайы алаң жабдықталуы тиіс.

4.7.4.5 Қоқыстарды шығару контейнерлерінің түрлері мен саны санитарлық-эпидемиологиялық қызметпен келісім бойынша осы жер үшін қабылданған қоқыс пен тұрмыстық қалдықтарды жою тәсіліне байланысты бекітіледі, сонымен қатар оларды тығыз жабылатын қақпақтармен қамтамасыз ету қажет.

4.8 Қоршаған ортаны қорғау

4.8.1 Өртке қарсы қызмет органдарының объектілерін жобалау, салу және пайдалану кезінде қоршаған ортаны қорғау мақсатында экологиялық жүйелердің жағдайын тұрақтандыруға және жақсартуға, биологиялық әртүрлілікті сақтауға, табиғи ресурстарды тиімді пайдалануға септігін тигізетін шараларды жүргізу ұсынылады.

4.8.2 Өртке қарсы қызмет органдарының объектілерін жобалау, салу және пайдалану барысында қоршаған орта жағдайын нашарлататын процестердің алдын алу және оларды жою үшін төмендегілерді жүргізу керек:

а) ұйымдастырылмаған көздерден атмосфера ауасына ластайтын заттарды лақтырғаны үшін мониторинг;

б) жер ресурстары ластануының алдын алу;

в) топырақтың бұзылған құнарлы қабатын қалпына келтіру;

г) су ресурстарының ластануын бақылау және алдын алу;

д) аумақтағы шаңды азайту, өртке қарсы қызмет органдары объектілерінің қызметкерлері үшін қолайлы жағдай жасау.

4.8.3 Өртке қарсы қызмет органдарының нысандарын жобалау кезінде жіберілетін судың сапалық құрамын жақсартуды қамтамасыз ететін тазалау құрылғыларын, су аэрациясына арналған құрылыстар мен құрылғыларды салуды қамтамасыз ету ұсынылады.

4.8.4 Жобалау және салу кезінде энергияны үнемдейтін және газ разрядтау лампалары, аккумуляторлар, электроникалар және т.б. жою үшін қойма бөлмелерін қарастыру ұсынылады.

4.8.5 Өртке қарсы қызмет органдарының нысандарын жобалау және пайдалану кезінде жерді құрғаудан, деградациядан, сонымен қатар кебуден қорғауды қарастыру

ұсынылады.

4.8.6 Өртке қарсы қызмет органдарының нысандарын салу және пайдалану кезінде аумақ топырағын ластану, су басу, батпақтану, екінші ретті қатпарлану, құрғау, тығыздалу ықтималдығынан және нәтижесінде жердің деградациясы орын алатын басқа да қолайсыз (зиянды) әсерлерден қорғау мақсатында төмендегідей табиғатты қорғау шараларын жүргізу ұсынылады:

а) құрылыс кезеңінде техникалар мен құрылыс материалдарын орналастыруға арналған арнайы алаңдар орналастыру;

б) құрылыс алаңдарын орналастыру және оларды уақытында шығару үшін арнайы алаңдар ұйымдастыру;

в) кіре берістердің асфальт-бетон жабыны, тротуарлар жабыны;

г) ластану салдарын, оның ішінде биогенді ластануды және жердің ластануын жою;

д) құрылыс кезеңінде жүк көтергіштігі мен габариттері шектеулі аз механизацияны қолдануды көздейтін жаңа технологияларды қолданатын құрылысты заманауи ұйымдастыруды қолдану;

е) инженерлік желілерді салу барысында бұзылған жерлердің құнарлығын қалпына келтіру.

4.8.7 Су сорғысы жиегінің (бүркеулер, сүзуге қарсы қабырғалар) қалдық бөлігінің ластану көздерін оқшаулауға, сонымен қатар дренаж көмегімен ластанған жер асты суларын ұстап қалуға бағытталған жер асту суларын ластанудан қорғау бойынша шараларды қарастыру керек,

4.8.8 Ластанудың жергілікті ошақтарын жою үшін ластанған жерасты суларын арнайы ұңғымалардан айдау жүргізіледі.

4.8.9 Экологиялық жүйелердің жағдайын тұрақтандыру және арттыру үшін қолданыстағы ландшафты сақтау мен жақсартуды жүзеге асыру ұсынылады.

5 ЭНЕРГИЯ ҮНЕМДЕУ ЖӘНЕ ТАБИҒИ РЕСУРСТАРДЫ ҰТЫМДЫ ПАЙДАЛАНУ

5.1 Энергия үнемдеу және жылу шығынын азайту

5.1.1 Жылытуды, желдетуді және ауа баптауды жылулық қайталама энергетика ресурстарын қолдана отырып жобалау керек:

а) жалпы алмасу желдеткіші мен жергілікті сору жүйесімен шығарылатын ауа;

б) жылыту, желдету және ауа баптау үшін отын және суық тасымалдағыш түрінде берілетін технологиялық қондырғылар.

5.1.2 Табиғи түрде іске қосылатын желдету жүйелерінен берілетін ауа жылуын қолдануды техникалық-экономикалық негіздемелермен жобалауға жол беріледі.

5.1.3 Өртке қарсы қызмет органдарының объектілерінде энергияны үнемдеуді жылу шығынын қысқартуды қамтамасыз ету үшін келесі шараларды қарастыру ұсынылады:

- ғимараттардың жылудан қорғау қасиеттерін қолдану;

- орталықтан жылумен қамту кезінде жылыту жүйелерін автоматтандыруды орнату;

- айнымалы жылу режиміне ие ғимараттарды үзік-үзік жылыту жүйесін орнату;

- жарық бағытымен қабырғалар мен терезе өлшемдерін саралау;
- қоршау конструкцияларының жылу техникалық сипаттамаларын жақсарту;
- желден қорғайтын құрылғыларды қолдану.

5.1.4 Энергияны тұтынуды оңтайландыруға, өртке қарсы қызмет органдарының объектілерінде күту режимінде шығындарды азайтуға септігін тигізетін шараларды қарастыру ұсынылады.

5.1.5 Өртке қарсы қызмет органдарының объектілерін жобалаған кезде жылу сорғыларын орнатуды, орталықтан жылыту немесе салқындату жүйелерін жаңғыртуды қарастыруға жол беріледі.

5.1.6 Жасанды жарықтандыру үшін энергия тұтынуды азайту мақсатында күндізгі жарықты қолдану ұсынылады.

5.1.7 Қараңғы уақытта дәліздерде күңгірт жарық қолдану ұсынылады, сонымен қатар күту режимі бар қозғалыс датчиктеріне ие "басқарылатын" шырақтарды қолдануға және бөлмені аймақтарға бөлуге жол беріледі.

5.1.8 Электр энергиясын үнемдеу мақсатында энергияны үнемдейтін шамдарды қолдану ұсынылады.

5.1.9 Терезе конструкцияларын орнату кезінде әйнекке күндізгі уақытта спектрдің көрінетін бөлігі үшін түссіз болатын, бірақ мұнымен қатар іштен сыртқа бағытталған сәулеленудің жылулық диапазонында шағылысудың жоғары коэффициентімен сипатталатын жылу шағылыстыратын жабынды салуға жол беріледі.

5.2 Табиғи ресурстарды тиімді пайдалану

5.2.1 Өртке қарсы қызмет органдарының нысандарын жобалау, салу, пайдалану кезінде суды тиімді пайдалану жүйелерін, сондай-ақ ұйымдық және техникалық шараларды қарастыру ұсынылады:

- су үнемдейтін арматураны;
- табиғи гидрологиялық жағдайлардың бұзушылығының алдын-алуды;
- болашақта қайталама пайдалану үшін ағын суларды тазалау (өсімдіктерді шаю, суару);
- су шығыны төмен санитарлық-техникалық қондырғыларды орнату;
- сенсоры және су шығынын шектегіштер бар аспаптарды орнату.

5.2.2 Өртке қарсы қызмет органының барлық нысандарында ыстық және суық су есептегіштерін орнату керек.

5.2.3 Топырақтың құнарлылығын, тамырлы аймақтағы қолайлы сулы-тұзды режимді сақтауды қамтамасыз ету керек.

5.2.4 Іргелес аумаққа жергілікті климатқа бейімделген және аз суаруды талап ететін өсімдіктерді отырғызуды, сондай-ақ суарудың тиімді жүйесін пайдалануды қамтамасыз ету ұсынылады.

А қосымшасы

(міндетті)

Қалалар мен елді мекендерге арналған
өрт деполары мен өрт автомобильдерінің саны

А.1-кестесі - Қалалар мен елді мекендерге арналған өрт деполары мен өрт автомобильдерінің саны

Халық, мың адам	Елді мекен аумағының ауданы (кем емес), га												
	2000 дейін	2000- 4000	4000- 6000	6000-8000	8000-10000	10000- 12000	12000- 14000	14000-16000	16000-18000	18000-20000	20 000-25 000	25 000-30 000	30 000-35 000
5 дейін	$\frac{1}{1 \times 2}$												
5-20 аралығынд а	$\frac{1}{1 \times 6}$												
« 20 « 50	$\frac{2}{2 \times 6}$												
« 50 « 100	$\frac{2}{1 \times 8 + 1 \times 6}$	$\frac{3}{1 \times 8 + 2 \times 6}$											
« 100 « 250		$\frac{2}{2 \times 8 + 2 \times 6}$	$\frac{5}{2 \times 8 + 3 \times 6}$	$\frac{6}{2 \times 8 + 3 \times 6 + 1 \times 4}$									
« 250 « 500			$\frac{6}{2 \times 8 + 4 \times 6}$	$\frac{8}{3 \times 8 + 5 \times 6}$	$\frac{9}{3 \times 8 + 6 \times 6}$	$\frac{11}{3 \times 8 + 8 \times 6}$	$\frac{12}{4 \times 8 + 8 \times 6}$						
« 500 « 800				$\frac{9}{3 \times 8 + 6 \times 6}$	$\frac{10}{1 \times 12 + 3 \times 8 + 6 \times 8}$	$\frac{12}{1 \times 12 + 4 \times 8 + 7 \times 6}$	$\frac{13}{1 \times 12 + 5 \times 8 + 7 \times 6}$	$\frac{15}{2 \times 12 + 5 \times 8 + 8 \times 6}$	$\frac{17}{2 \times 12 + 6 \times 8 + 9 \times 6}$	$\frac{20}{4 \times 12 + 6 \times 8 + 10 \times 6}$	$\frac{21}{4 \times 12 + 7 \times 8 + 10 \times 6}$	$\frac{23}{4 \times 12 + 7 \times 8 + 12 \times 6}$	
« 800 « 1000						$\frac{13}{1 \times 12 + 6 \times 8 + 6 \times 6}$	$\frac{14}{2 \times 12 + 4 \times 8 + 8 \times 6}$	$\frac{16}{2 \times 12 + 6 \times 8 + 8 \times 6}$	$\frac{18}{2 \times 12 + 6 \times 8 + 10 \times 6}$	$\frac{21}{4 \times 12 + 7 \times 8 + 10 \times 6}$	$\frac{23}{4 \times 12 + 7 \times 8 + 12 \times 6}$	$\frac{27}{4 \times 12 + 7 \times 8 + 16 \times 6}$	$\frac{30}{6 \times 12 + 10 \times 8 + 14 \times 6}$
« 1000 « 1500								$\frac{18}{2 \times 12 + 6 \times 8 + 10 \times 6}$	$\frac{20}{4 \times 12 + 6 \times 8 + 10 \times 6}$	$\frac{23}{4 \times 12 + 7 \times 8 + 12 \times 6}$	$\frac{25}{4 \times 12 + 7 \times 8 + 14 \times 6}$	$\frac{30}{6 \times 12 + 10 \times 8 + 14 \times 6}$	$\frac{35}{6 \times 12 + 10 \times 8 + 19 \times 6}$
<p>Ескертпелер</p> <p>1 Алымда - өрт деполарының жалпы саны, бөлгіште - өрт деполарының саны және әрқайсысындағы өрт автомобильдерінің саны.</p> <p>2 Өрт деполарына қызмет көрсету радиусын 3 км етіп қабылдау керек.</p>													

Б қосымшасы
(міндетті)

Өрт депосы жер телімінің ауданы

Б.1-кестесі-- Өрт депосы жер телімінің ауданы

Өрт депосының типі және деподағы өрт автомобильдері- нің саны, дана, кем емес	I				II			III				IV			V	
	6	8	10	12	2	4	6	6	8	10	12	2	4	6	2	4
Өрт депосының жер телімінің ауданы, га, кем емес	1,6	1,75	1,95	2,2	0,8	1,0	1,2	1,3	1,5	1,6	1,7	0,8	1,0	1,2	0,55	0,85

В қосымшасы

(міндетті)

Өрт депосы әкімшілік-тұрмыстық ғимараты үй-жайының құрамы мен ауданы**В.1-кестесі - Өрт депосы әкімшілік-тұрмыстық ғимараты үй-жайының құрамы мен ауданы**

Құрылыс атауы	Ауданы, м ²															
	Өрт депосының типі															
	I				II			III				IV		V		
	Деподағы автомобильдер саны, дана															
	12	10	8	6	6	4	2	12	10	8	6	6	4	2	4	2
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
1. Оқу-жаттығу кешені																
а) Қосалқы бөлмелері бар спорт залы	580	580	320	320	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
б) Кедергілері бар 100 метрлік жолаққа арналған алаң	550	550	550	550	550	550	550	550	550	550	550	550	550	550	550	550
в) Сыйымдылығы 50 м ³ жер асты резервуары және автомобильдер тұрағына арналған алаңы бар өрт гидранты	210	210	210	210	210	150	75	210	210	210	210	210	150	75	75	75
г) Оқу мұнарасы бар алаң	540	540	540	540	540	250	250	540	540	540	540	540	250	250	250	250
д) Баскетбол және волейбол алаңдары	612	612	360	360	360	360	96	612	612	612	360	360	360	96	192	96
2. Резервтегі автомобильдердің жабық гараж-тұрағы	576	480	384	288	288	192	96	576	480	384	288	288	192	96	192	96
3. Қоймалар:																
а) Өрт жабдықтары мен шаруашылық мүліктер	60	60	60	50	50	40	20	60	60	60	50	50	40	20	20	20
б) Өрт сөндіру құралдары (ұнтақ, көбік түзгіш және т.б.)	240	200	200	160	120	80	40	240	200	200	160	120	80	40	80	40
в) Автомобильдерге арналған кіру алаңы бар АЖС	Ауданы қолданыстағы нормалармен және жобалау тапсырмасымен анықталады															
4. Байланыс пункті																

В.1-кестесі - Өрт депосы әкімшілік-тұрмыстық ғимараты үй-жайының құрамы мен ауданы (жалғасы)

Құрылыс атауы	Ауданы, м ²																
	Өрт депосының типі																
	I				II			III			IV			V			
	Деподағы автомобильдер саны, дана																
	12	10	8	6	6	4	2	12	10	8	6	6	4	2	4	2	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
5. Түтік учаскесі:																	
а) Түтіктерге қызмет көрсетуге және сақтауға арналған бөлме	45	45	35	30	25	20	10	45	40	35	30	25	20	10	12	10	
б) Арнайы киімдерді жууға және кептіруге арналған бөлме	30	30	25	25	20	18	16	30	30	25	25	20	18	16	18	16	
6. Пост (ГТҚК):																	
Газқағарларды сақтауға және тексеруге арналған бөлмелер	35	30	25	20	50	30	20	35	30	25	20	50	30	20	20	20	
7. Қызметтік бөлмелер:																	
а) Басшы кабинеті	16	16	16	16	14	14	14	16	16	16	16	14	14	14	14	14	
б) Басшы орынбасарының кабинеті	14	14	14	14	12	12	12	14	14	14	14	12	12	12	12	12	
в) Кеңсе (қабылдау бөлімі)	12	12	12	12	10	10	10	12	12	12	12	10	10	10	10	10	
г) Инспекторлар бөлмесі	қызметкерге 4,5 м ² , жеке құрамның 100% санына қарастырылады																
д) Кезекші ауысымның демалуына арналған бөлме	қызметкерге 4,5 м ² , кезекші ауысымның 100% санына есептеледі																
Ескертпе - Орталық өрт депосының оқу-спорт аймағының құрамына мыналарды қосу ұсынылады: 1. Жеке құрамның психологиялық даярлық жолағын; 2. Өрт эстафетасына арналған алаңды; 3. ГТҚК жаттығу кешенін; 4. Спорт-гимнастика кешені (спорт залдар).																	

Г қосымшасы

(міндетті)

Өрт депосы әкімшілік-тұрмыстық ғимараттар үй-жайының құрамы мен ауданы

Г.1-кестесі- Өрт депосы әкімшілік-тұрмыстық ғимараттар үй-жайының құрамы мен ауданы

Құрылыс атауы	Ауданы, м ²															
	Өрт депосының типі															
	I				II			III			IV			V		
	Деподағы автомобильдер саны, дана															
	12	10	8	6	6	4	2	12	10	8	6	6	4	2	4	2
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
1. Өрт техникасы және техникалық қызмет көрсету бөлмелері:																
а) Өрт техникасы бөлмелері	860	720	580	440	370	210	70	860	720	580	440	370	210	70	175	70
б) Қарау шұңқырынан техникалық қызмет көрсету постысы	90	90	90	90	90	90	70	90	90	90	90	90	90	70	70	70
в) Шеберхана	30	30	30	25	25	20	20	30	30	30	25	25	20	20	20	20
г) Құралдар мен қосалқы бөлшектерге арналған қойма	20	20	15	15	10	10	10	20	20	15	15	10	10	10	10	10
д) Жуу посты	90	90	90	90	90	90	90	90	90	90	90	90	90	90	-	-
е) Қозғалыс қауіпсіздігі кабинеті	20	20	18	15	15	15	15	20	20	15	15	15	15	15	-	-
ж) Кезекші ауысым басшысының кабинеті	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12
з) Оқу классы	қызметкерге 2,5 м ² , кезекші ауысымның 100% санына есептеледі															
и) Шұғыл-тактикалық шеберлік класы																
к) Халыққа нұсқау беру бөлмесі	40	40	40	40	30	30	30	40	40	40	40	30	30	30	30	30
2. Қосалқы бөлмелер:																
а) Қалпына келтіру пункті және арнайы киімдер гардеробы:																
Гардероб (жолдың өзгерт. ред. – ҚТҮКШК 23.11.2018 ж. №240-НҚ бұйрық)	жеке құрамның саны 100 % деп есеп бойынша бір қызметкерге 0,8 м ²															
Термокамера	10	10	8	8	8	8	8	10	10	8	8	8	8	8	8	8
Душ және санитарлық тораптар	Қолданыстағы нормаларға сәйкес қарастырылады															

Г.1-кестесі- Өрт депосы әкімшілік-тұрмыстық ғимараттар үй-жайының құрамы мен ауданы (жалғасы)

Құрылыс атауы	Ауданы, м ²															
	Өрт депосының типі															
	I				II			III			IV		V			
	Деподағы автомобильдер саны, дана															
	12	10	8	6	6	4	2	12	10	8	6	6	4	2	4	2
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Психологиялық көмек бөлмесі	30	30	30	30	30	30	-	30	30	30	30	30	30	-	-	-
в) Тамақ жылыту бөлмесі	20	16	14	12	10	10	10	20	16	14	12	10	10	10	10	10
г) Комендантка арналған бөлмесі бар мүлік қоймасы	55	45	40	30	25	18	12	55	45	40	30	25	18	12	18	12
д) жиналыс залы	қызметкерге 1,6 м ² , жеке құрамның 100% санына есептеледі															
е) Жиналыс залы жанындағы бөлме	12	12	12	12	12	-	-	12	12	12	12	12	-	-	-	-
ж) Спорт зал	280	160	80	45	40	40	40	280	160	80	45	40	40	40	-	-
3. Қызметтік пәтерлер (саны):	Бөлме ауданы мен биіктігін қолданыстағы нормаларға сәйкес қабылдау керек															
а) Бір бөлмелі	4	4	4	4	3	3	2	1	-	-	-	-	-	-	1	1
б) Екі бөлмелі	5	5	3	3	3	2	1	-	-	-	-	-	-	-	1	1
в) Үш бөлмелі	1	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. Жеке құрамға арналған жатақхана (бөлмелер саны)	60	50	40	30	20	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Қонақ үй нөмірлері (саны)	4	4	4	3	3	3	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Қызметкерлердің кабинеттері	Бір қызметкерге 4, жеке құрамның 100% санына қарастырылады															
Ескертпелер																
1 Бір өрт автомобиліне кезекші ауысымдағы қызметкерлердің есептік саны - 7 адам.																
2 Орталық өрт деполарында шұғыл басқару орталығын, өрт апаттық-құтқару отрядын, газ бен түтіннен қорғау қызметінің базасын, кинопроекциясы бар конференц-зал мен фойе түтігінің постысын орналастыруға рұқсат етіледі. Осы үй-жайлар ауданын Д қосымшасы бойынша анықтау керек.																
3 Өрт депосына көбік түзгішті жеке жылытылатын бөлмеде сақтау үшін 2 м ³ дейінгі бір ыдысты орналастыруға жол беріледі.																
4 Егер спорт зал оқу-жаттығу кешенінің құрамында бар болса, өрт депосы ғимаратында спорт зал қарастырылмайды																
5 Инженерлік жабдықтарға (электр қалқанды, компрессорлы, жеке жылу пункттері, бойлер бөлмелері, есепке алу түйіндері және басқа да бөлмелер) арналған бөлмелерді құрамы мен ауданы тиісті нормативтік құжаттар талаптарына сәйкес қабылданады.																
6 Қонақ үй нөмірлерінің ауданы мен жабдықтарының құрамы қолданыстағы нормативтік құжаттар талаптарымен және жобалау тапсырмасымен анықталады.																

Д қосымшасы
(міндетті)

Орталық өрт депосы бөлмелерінің құрамы мен ауданы

Д.1-кестесі - Орталық өрт депосы бөлмелерінің құрамы мен ауданы

Үй-жайлар құрамы	Ауданы, м ² , өрт депосына қызмет көрсететіндер саны		
	10 және көп	9-5	4 және аз
1	2	3	4
1. Өрт күзеті отрядының бөлмелері	Бір қызметкерге 4 м ² , 4-6 және 3-5 адамға арналған үй-жайлар		
2. Түтік посты:			
а) өрт түтіктеріне техникалық қызмет көрсетуге арналған бөлме	220	200	150
б) түтіктерді сақтауға және беруге арналған қойма	60	50	35
в) қосалқы материалдарды сақтауға арналған бөлме	12	10	6
г) арнайы киімдерді кептіруге арналған бөлме	15	12	10
3. ГДҚҚ постысы:			
а) аппарат бөлмесі	50	45	35
б) оттегілі-оқшаулағыш газ қағарларын жөндеу шеберханасы	30	25	15
в) оттегімен- және ауамен толтыру станциясы	20	20	12
г) оттегі баллондарының бөлмесі	12	10	8
д) регенеративті патрондарды сақтауға және зарядтауға арналған бөлме	16	16	12
е) оттекті-оқшаулағыш газ қағарларды жууға және кептіруге арналған бөлме	18	18	15
4. Өрт күзеті күштері мен құралдарын басқару орталығы:			
1. өрт байланысының орталық пункті:			
а) операция бөлмесі	75	75	*
б) машина залы	40	40	*
в) аппарат бөлмесі және кросстық	30	30	20
г) қышқылы бар аккумулятор бөлмесі	20	20	15
д) агрегат бөлмесі (АТС)	20	20	20
е) диспетчер бөлмесі	-	-	20
ж) қызметкерлер бөлмесі	12	12	8
з) басшы кабинеті	12	12	10
и) байланыс құралдарын жөндеу бөлмесі	15	15	12
к) қойма	8	8	6
2. радио байланыстың орталық пункті:			
а) аппарат бөлмесі	15	15	*
б) диспетчер бөлмесі	18	18	10

Д.1-кестесі - Орталық өрт депосы бөлмелерінің құрамы мен ауданы (жалғасы)

Үй-жайлар құрамы	Ауданы, м ² , өрт депосына қызмет көрсететіндер саны		
	10 және көп	9-5	4 және аз
1	2	3	4
3. өрт сөндірудің кезекші қызметі:			
а) оперативті-ақпараттық орталық	18	18	14
б) жұмыс бөлмесі	12	12	-
в) қызметкерлер бөлмесі	12	12	8
г) гардероб	-	-	-
4. фойесі мен кинопроекциясы бар конференц-зал	Нормаларға сәйкес қабылданады. Сыйымдылығы жобалау тапсырмасымен анықталады		
<p>* Қалада төрт және одан кем өрт депосын орналастырған кезде, өрт байланысының орталық пункті депоның бір байланыс депосымен біріктіріледі.</p> <p>Ескертпелер:</p> <p>1 Инженерлік қондырғылар (электр қалқанының, компрессорлық, жеке жылу пункттері, бойлер, есептеу тораптары және т.б. жайлар) үй-жайының құрамы мен ауданы тиісті нормативтік құжаттар талаптарына сәйкес қабылданды.</p> <p>2 Оттегі бар көлік балондары жеке жеңіл жанбайтын жапсарлас жайға немесе шкафка толтыру пунктінiң сыртқы жағы арқылы орналастырылады, бұл жағдайда күн сәулесі мен атмосфералық жауын-шашыннан қорғаныс қамтамасыз етілуі тиіс.</p> <p>3 Сығылған ауадағы оқшаулаушы противогазды қуаттандыру үшін типі 5Л94 ауа құйғышты пайдаланған кезде соңғысы I типті өртке қарсы арақабырғалармен бөлінген жеке бокста бір қабатты ғимаратта сақталады.</p> <p>4 Түтіктерді кептіруге арналған камераны өрт мұнарасының кіріктірме жайында орнатуға жол беріледі.</p>			

Е қосымшасы
(ақпараттық)

Оқу-жаттығу кешені алаңдарының құрамы мен сипаттамалары

Е.1 Кедергілері бар 100 метрлік жолақ төмендегідей талаптарға сай келуі тиіс:

- жолақ ұзындығы 120 м, ені 2,5 м кем болмауы тиіс;
- жол жабыны үшін шөп жабының, сонымен қатар жасанды материалдарды қолдануға жол беріледі. Жолаққа ағаш жабын қолдануға болмайды;
- жолақтың екі ұшында старт пен финиш үшін әр қайсысының ұзындығы 5 м кем емес бос учаскелер қарастырылуы тиіс;
- екі және одан да көп жолақ жобалау кезінде әрқайсысының ені 2 м кем болмауы тиіс;
- жол еніне мыналар салынады:
 - а) бастау сызығы – жолдың басында;
 - б) мәре сызығы – жолдың аяғында;

Барлық сызықтар кемінде 0,05 м енде салынады, бастау сызығы жүгіру жолы ұзындығының жалпы есебіне қосылады, ал мәре сызығы дистанциядан шығып тұрады.

- жолаққа төмендегілер орнатылуы тиіс:
 - а) биіктігі мен ені 2 м болатын старт сызығынан 23 м қашықтықта дуал; дуал қалыңдығы 0,004 м құрайтын тақтайлардан тұтас орнатылады;
 - б) ұзындығы 8 м және жер бетінен биіктігі 1,2 м бум; бумның екі ұшына әр қайсысының ұзындығы 2 м баспалдақ бекітіледі, баспалдақтың алдыңғы ұшы старт сызығынан 38 м қашықтыққа орнатылады.

Е.2 Оқу мұнарасы бар алаң келесідей талаптарға сай келуі тиіс:

- оқу мұнарасы жеке тұруы не болмаса өрт депосының ғимаратына кіріктірме болуы мүмкін, сондай-ақ жеке кіретін жерді қарастыру ұсынылады;
- алаң ұзындығы 50 м, ені (терезесі екі қатардағы мұнара үшін) 10 м кем болмауы тиіс;
- мұнараның әрбір қабатында тереңдігі кемінде 1,5 м алаң (жұмыс жағынан) болуы тиіс;
- әрбір алаңда стационарлық баспалдаққа шығатын есігі болуы тиіс;
- қоршауы бар стационарлық баспалдақ оның жұмыс жағындағы бір мұнараның ішіне орнатылады;
- терезеден қабырға қимасына дейінгі қашықтық кемінде 0,65 м;
- терезе алды тақтайының ені - 0,37 м – 0,39 м;
- еден деңгейінен бастап терезе алды тақтайының үстіңгі бетіне дейінгі қашықтық - 0,8 м (кемінде 0,73 м контактілік алаңды қолдануды қоса алғанда);
- жүгіру жолының үстіңгі бетінен бастап 2-ші қабат терезе алды тақтайының биіктігі кемінде - 4,25 м, 2-ші және 3-ші, 3-ші және 4-ші қабаттардағы терезе алды тақтайының арасындағы қашықтық – 3,3 м;
- 3-ші және 4-ші қабаттардағы терезе алды тақтайлары 0,03 м мұнараның қасбеттік жазықтығына шығып тұруы тиіс; 3-ші және 4-ші қабаттардағы терезе алды тақтайларының деңгейіндегі оның барлық енінің бет жағына қырлы бөрене (білте

тақтайша) салынады, бұл жағдайда қырлы бөрененің (бірте тақтайшаның) қалыңдығы терезе алды тақтайының көлеміне шығып тұруы тиіс;

- алаң біркелкі жабынға ие болуы тиіс, бетон және тас жабындарды үйлестіруге жол берілмейді;

- мұнараның бет жағына оның бүкіл ені бойынша жүгіру жолының деңгейінде сызық салынады, ол бойынша сақтандыру жастықшалары дайындалады;

- мұнараның жұмыс бетінің алдында топыраққа мұнара габариттерінен кемінде 1 м шығып тұратын, тереңдігі 1 м, ені (мұнараның алдыңғы бетінен) 4 м кем емес сақтандыру жастықшасы орнатылады;

- сақтандыру жастықшасы 50 % құмнан және 50 % жоңқадан тұратын үйінділерден жасалуы тиіс, ол шөпшектен не болмаса қалыңдығы 0,5 м басқа да серіппелі материалдан жасалған серіппелі негізгі 0,5 м қабатпен үйіледі. Шұңқырдың түбіне сондай-ақ қалыңдығы 0,1 м - 0,15 м қиыршық тас салуға жол беріледі. Қиыршық тасқа бір-біріне 3-(2-4) қатар резеңке автомобиль дөңгелек тысы немесе қабаты шамамен 0,5 м кеуекті резеңке салынады;

- серіппелі негіз бен үйінді арасына аралық төсем төселуі тиіс. Аралық төсем материалы дренажға дымқыл жібермеуі және үйіндінің серіппелі негізбен араласуының алдын алуы тиіс;

- жастықша шұңқырынан су бұру үшін дренаж немесе оның ағуын қамтамасыз ететін басқа құрылғы жасалады.

Е.3 ГТҚҚ жаттығу кешенінің ғимараты.

ГТҚҚ жаттығу кешені үй-жайының құрамы мен ауданы Е.1 кестеде көрсетілген.

Е.1-кестесі - ГТҚҚ жаттығу кешені үй-жайының құрамы мен ауданы

Үй-жайлар атауы	ГТҚҚ ауысымының саны	
	3 адамға екі ауысым	3 адамға бір ауысым
	Ауданы, м ²	
1. Түтін камерасы:		
- жаттығу залы	60	30
- генераторлық	15	15
- қойма	4	3
- тамбур	8	5
2. Жылу камерасы:		
- жаттығу зал	45	30
- жылу пункті	8	8
- сақтандыру камерасы	18	10
- қалқандық	10	6
- тамбур	5	5
- қойма	4	3

Е.1-кестесі - ГТҚЖ жаттығу кешені үй-жайының құрамы мен ауданы (жалғасы)

Үй-жайлар атауы	ГТҚЖ ауысымының саны	
	3 адамға екі ауысым	3 адамға бір ауысым
	Ауданы, м ²	
3. Жалпы мақсаттағы үй-жай:		
- аппараттық басқару	-	-
- класс	-	-
- дәрігер кабинеті	-	-
- душ	Екі торға	
- гардероб	20 адамға	10 адамға
- санитарлық торап	Санитарлық нормалар бойынша	

Түтін камерасы бөлмесі мынадай талаптарға сай келуі тиіс:

- жобалау залы ГТҚЖ бір немесе екі түйініне жобаланады (1 адамға 10 м² кем емес).

Түтін камерасы бөлмесінің биіктігі 2,5 м-ден кем болмауы тиіс;

- зал басқару пультімен ГТҚЖ түйінінің қозғалысын басқаруға мүмкіндік беретін жүйемен жабдықталады;

- арақабырғалар үй-жай жоспарын өзгерту үшін жылжымалы болуы тиіс;

- үй-жай түтінді кемінде 2 минут ішінде жою үшін апаттық желдету жүйесімен жабдықталады;

- апаттық желдетуді қосу зал периметріне 1,5 м биіктікке ілінген қашықтықтан қосудың троссты жүйесінің көмегімен жүзеге асырылуы тиіс;

- апаттық жарықтандыру түтін камерасынан және апаттық басқармадан қосылуы тиіс;

- жаттығу залын жинау үшін кемінде екі суару кранын қарастыру керек;

- зал едені ағын тартпасына қарай көлбеулікке ие болуы тиіс, ол арқылы су біріктірілген кәрізге ағуы тиіс, түтін камерасының қабырға және төбе жабындары суға төзімді материалдардан жасалуы тиіс;

- жаттығу залы бөлмесінде терезе ойықтары қарастырылмайды;

- залдың пульттен қосылатын "ШЫҒУ" жарық көрсеткішімен жабдықталған екі шыға беріс болуы тиіс.

Жылу камерасының бөлмесі мынадай талаптарға сай келуі тиіс:

- жаттығу залындағы температураны (58 ± 2)°С шегінде ұстау үшін калориферлер орнатылады;

- қабырғалар, төбе және еден жылу оқшаулануы тиіс;

- төбе металл каркаспен табакты металдан жасалады;

- жаттығу залындағы температура мен ылғалдықты бақылау үшін көрсеткіштері басқару пультіне шығатын электропсихрометрлер мен электродатчиктер орнатылады;

- жылу камерасы демалуға арналған қосымша камераға (шлюзге) ие болуы тиіс.

Жаттығу залының алдында түтін камералары мен жылу камералары үшін жаттығулар жүргізу кезінде тұрақты ауа жіберіп тұратын тамбур-шлюз қарастыру керек.

Е.4 Психологиялық дайындық жолағы төмендегідей талаптарға сай келуі тиіс:

- жолақ өндірістік, қоғамдық және тұрғын үй ғимараттарынан кемінде 100 м қашықтықта орналасады;

- от жолағы 150 м тереңдікке ие болуы тиіс, бұл мүмкіндік болмаған кезде «Г» немесе «П» тәрізді пішіммен жобалауға болады;

- от жолағы аумағы қатты жабынған, қоршау мен көгалға ие болуы тиіс;

- оқу үдерісін басқару үшін от жолағында өрт сөндіру құралдарын, өрт жабдығын және имитация құралдарын сақтауға арналған бөлмесі бар командалық пункт қарастырылады;

- от жолағы құрамына жылу-түтін камерасы кіреді;

- өрт сөндірушілерді психологиялық дайындауға арналған от жолағына келесі жабдықтарды енгізу керек:

а) «Г» тәрізді пішімге ие құрастырмалы металл конструкцияны ұсынатын үш қабатты үйдің металл фрагменті, 8 м белгідегі алаң рамасы бар терезе ойықтарымен жабдықталады;

б) бір бірінен 0,1 м қашықтықта орналасқан дәнекерленген конструкциялардан (металл шыбықтардан) жасалған, жоспарда $12\text{ м} \times 7,2\text{ м}$ өлшемдеріне ие көлемді конструкцияны ұсынатын лабиринт; жабдықтың ішкі бөлігі жоспары өзгертілетін және өткел ені 1,2 м металл кедергілер желісінен тұрады; снаряд екі негізгі «КІРУ» және «ШЫҒУ» ойықтарына, сонымен қатар лабиринтпен жүру маршруты ұзындығында үш апаттық шығысқа ие; лабиринт ішінде түтік және от әсерін жасау үшін 0,8 м - 1,0 м аралығындағы биіктікте орналасқан майлы шүберекке арналған ыдыстар қоспасы қарастырылады;

в) біреуінің ауданы 15 м^2 және екеуінің әр қайсысының ауданы $7,5\text{ м}^2$ құрайтын үш бөлікке бөлінген жерге 0,7 м енгізілген айна алаңы 30 м^2 жанғыш сұйықтыққа арналған бетондалған орды ұсынатын жанғыш сұйықтығы бар жер астындағы ашық ыдыс;

г) теміржол цистернасы ыдысының мойыны бар эстакада фрагменті;

д) жанып жатқан шүберекпен толтырылатын ор үстіндегі металл конструкциялардан жасалған аспалы көпірді ұсынатын жанғыш сұйықтығы бар ор үстіндегі трап;

е) бір біріне қатысты 30° - 40° аралығындағы бұрышпен орналастырылған темірбетон тартпалардың типтік құрамаларынан құрастырылған кабельді коллектор;

ж) эстакаданың бұзылған технологиялық жабдықтары бар металл алаңы (жобалау тапсырмасымен анықталады);

и) сумен толтыруға арналған ыдыстан тұратын және бұзылған технологиялық жабдығы бар эстакададан 15 м - 20 м аралығындағы қашықтықта және нөлдік белгіден 5 м биіктікте орналасқан нысана;

- шығу ауданының ерекшеліктерін және нысан аумағында орналасқан өртке қарсы қызмет органдарының нысандарын есепке ала отырып, функционалдық мақсаттары бойынша ұқсас снарядтарды ауыстыруға жол беріледі.

Е.5 Суға арналған жер асты резервуары өрт автомобилі тұрағына арналған алаңы бар өрт гидранты келесі талаптарға сай келуі тиіс:

- алаң су көзіне өрт автомобилін орнату мүмкіндігін қарастыруы тиіс;
- резервуар монолитті темірбетоннан жасалған цилиндр пішімге ие болуы тиіс;
- резервуарды жабық әрі жылытылған етіп жобалау керек, жылыту конструкциясы мен оның қабатының қалыңдығы қоршаған ортаның есептік қысқы температурасына байланысты нормаларға сай қабылданады;
- резервуар жіберетін, бұратын немесе жіберетін-бұратын, құятын және ағызатын құбырлармен, желдету бағаналарымен, деңгейді бақылау және сигнализация аспаптарымен, люк-лаздармен жабдықталады;
- су алу тікелей резервуардан жүзеге асырылуы тиіс.

Е.6 Спорт эстакадасына арналған алаң ішкі радиусі 400 м жолақ ұзындығына және 2,5 м кем емес жолақ еніне ие кемінде екі жолақпен жабдықталуы тиіс.

Ж қосымшасы
(ақпараттық)

**Негізгі өрт автомобильдерінің гараж-тұрақтары
үй-жайы өткелдерінің ені**

**Ж.1 кестесі - Негізгі өрт автомобильдерінің гараж-тұрақтары
үй-жайы өткелдерінің ені**

Көрсеткіш	Өрт автомобильдері мен гараж-тұрақ үй-жайындағы конструкцияның арасындағы қашықтық, м
1 Өрт автомобильдерінің арасындағы, кем емес	2,0
2 Шеткі оң жақтағы (шығу бойынша) өрт автомобилінен бастап қабырғаға дейін, кем емес	2,0
3 Шеткі сол жақтағы (шығу бойынша) өрт автомобилінен бастап қабырғаға дейін, кем емес	1,5
4 Өрт автомобилінен бастап ұстын шегіне дейін, кем емес	1,0
5 Өрт автомобилінен бастап алдыңғы немесе артқы қабырғаға дейін:	
үй-жайға бір-екі өрт автомобилінен	2,0
үй-жайға төрт өрт автомобилінен немесе одан көп	3,0
<p>Ескертпелер</p> <p>1 Қабырғалар мен ұстындарға (өрт автомобилінің биіктігі шегінде) желдету ауа өткізгішінің жылыту аспаптарын немесе ғимараттың басқа қондырғыларын орналастырған кезде, қашықтық осы қондырғыларға дейін қабылдануы тиіс.</p> <p>2 Өрт автомобильдерінің қашықтығын жобалаған кезде олардың кабиналары есіктерінің ашылу мүмкіндігін ескер қажет.</p> <p>3 Автобаспалдақтар, дөңгелекті көтергіштер мен арнайы ірі габаритті машиналар үшін қашықтықты ұлғайтуға жол беріледі.</p> <p>4 Өрт автомобильдері тұрақтарының габариттері ені 0,1 м ақ жолақпен белгіленеді.</p>	

БЕЛГІ ҮШІН

ӘОЖ 614.842.83 (083)

МСЖ 91.040.99

Түйін сөздер: өрт гидранты, техникалық қызмет бекеттері, өрт күзетінің нысандары, мүлік, арнайы киім

СОДЕРЖАНИЕ

ВВЕДЕНИЕ.....	IV
1 ОБЛАСТЬ ПРИМЕНЕНИЯ.....	1
2 НОРМАТИВНЫЕ ССЫЛКИ.....	1
3 ТЕРМИНЫ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ.....	2
4 ПРИЕМЛЕМЫЕ РЕШЕНИЯ.....	3
4.1 Основные положения.....	3
4.2 Пожарная безопасность	4
4.3 Градостроительные решения	6
4.4 Объемно-планировочные решения.....	8
4.4.1 Помещения противопожарных служб.....	9
4.4.2 Входы, проходы (коридоры), лестницы.....	10
4.4.3 Производственные, учебно-спортивные, жилые зоны	11
4.5 Освещение.....	13
4.6 Конструктивные решения зданий.....	13
4.7 Проектирование инженерных систем	15
4.7.1 Электрооборудование	15
4.7.2 Отопление, вентиляция и кондиционирование	16
4.7.3 Водоснабжение и канализация	17
4.7.4 Мусороудаление	19
4.8 Охрана окружающей среды.....	19
5 ЭНЕРГОСБЕРЕЖЕНИЕ И РАЦИОНАЛЬНОЕ ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ПРИРОДНЫХ РЕСУРСОВ	20
5.1 Экономия энергии и сокращение расходов тепла.....	20
5.2 Рациональное использование природных ресурсов	21
Приложение А (обязательное) Количество пожарных депо и пожарных автомобилей для городов и населенных пунктов	23
Приложение Б (обязательное) Площадь земельного участка пожарного депо	24
Приложение В (обязательное) Состав и площади помещений на территории пожарного депо	25
Приложение Г (обязательное) Состав и площади помещений пожарного депо	27
Приложение Д (обязательное) Состав и площади помещений центральных пожарных депо	30
Приложение Е (информационное) Состав и характеристики площадок учебно- тренировочного комплекса.....	32
Приложение Ж (рекомендуемое) Ширина проходов в помещении гаража-стоянки основных пожарных автомобилей.....	37

ВВЕДЕНИЕ

Данный документ разработан в рамках реформирования нормативной базы строительной отрасли Республики Казахстан, в основу которого положен принцип по параметрическому методу нормирования.

Настоящий свод правил является одним из нормативных документов доказательной базы технического регламента «Требования к безопасности зданий и сооружений, строительных материалов и изделий».

Приемлемые решения принимаются с учетом уровня эксплуатации здания (главная цель или функция), факторов риска, связанных с опасностями для пользователей зданий, и величин событий - характером опасности (внутренней или внешней), количеством пользователей (персонал), продолжительностью занятости людьми.

Настоящий свод правил не является единственным способом выполнения параметров, установленных в СН РК «Проектирование объектов органов противопожарной службы».

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЕРЕЖЕЛЕР ЖИНАҒЫ
СВОД ПРАВИЛ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

ПРОЕКТИРОВАНИЕ ОБЪЕКТОВ ОРГАНОВ ПРОТИВОПОЖАРНОЙ СЛУЖБЫ

FIRE - FIGHTING SERVICE PROJECTS DESIGN

Дата введения - 2015-07-01

1 ОБЛАСТЬ ПРИМЕНЕНИЯ

1.1 Настоящий свод правил устанавливает приемлемые решения к планировке территории, объемно-планировочным, конструктивным решениям и инженерным сетям для проектирования объектов органов противопожарной службы.

1.2 Документ предназначен для проектирования, строительства (расширения, модернизации, технического перевооружения, реконструкции, капитального ремонта), с учетом функционально-организационных особенностей зданий и сооружений органов противопожарной службы (пожарных депо, учебно-тренировочного комплекса, административно-бытовых и жилых и т.д.).

1.3 При проектировании объектов органов противопожарной службы, кроме настоящего свода правил, следует соблюдать требования других нормативных документов, действующих на территории Республики Казахстан.

2 НОРМАТИВНЫЕ ССЫЛКИ

Для применения настоящего свода правил необходимы следующие ссылочные нормативно-технические документы и стандарты:

СП РК 2.02-102-2012 Пожарная автоматика зданий и сооружений.

СП РК 2.04-104-2012 Естественное и искусственное освещение.

СП РК 2.04-107-2013 Строительная теплотехника.

СП РК 3.01-101-2013 Градостроительство. Планировка и застройка городских и сельских населенных пунктов.

СП РК 3.06-101-2012 Проектирование зданий и сооружений с учетом доступности для маломобильных групп населения. Общие положения.

СП РК 4.01-101-2012 Внутренний водопровод и канализация зданий и сооружений.

СП РК 4.01-103-2013 Наружные сети и сооружения водоснабжения и канализации.

СП РК 4.02-101-2012 Отопление, вентиляция и кондиционирование воздуха.

Примечание - При пользовании целесообразно проверить действие ссылочных документов по информационным каталогам «Перечень нормативных правовых и нормативно-технических актов в сфере архитектуры, градостроительства и строительства, действующих на территории Республики Казахстан», «Указатель нормативных документов по стандартизации Республики Казахстан» и «Указатель межгосударственных нормативных документов по стандартизации Республики Казахстан», составляемым ежегодно по состоянию на текущий год и соответствующим ежемесячно издаваемым информационным бюллетеням-журналам. Если ссылочный документ заменен (изменен), то при пользовании настоящим нормативом следует руководствоваться замененным (измененным) документом. Если ссылочный документ отменен без замены, то положение, в котором дана ссылка на него, применяется в части, не затрагивающей эту ссылку.

3 ТЕРМИНЫ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ

В настоящем своде правил применяются, а также термины и определения, приведенные в строительных нормах к данному объекту следующие термины с соответствующими определениями:

3.1 Бум: Спортивный снаряд для упражнения в равновесии, деревянный брус, горизонтально закрепленный на двух стойках.

3.2 Газодымозащитная служба (далее ГДЗС): Специальная служба в составе противопожарной службы, организуемая для тушения пожаров в среде, непригодной для дыхания.

3.3 Осмотровые канавы: Наиболее распространенный вид рабочего поста для технического обслуживания и ремонта автомобилей.

3.4 Песконепфтеуловитель: Предназначен для задержания механических примесей (главным образом песка) и удаления нефтепродуктов из поверхностных сточных вод.

3.5 Пожарная насосная станция: Автомобиль, оборудованный пожарным насосом с автономным двигателем и предназначенный для доставки пожарного оборудования, подачи воды из водоисточника к месту пожара.

3.6 Пожарная техника: Технические средства для предотвращения, ограничения развития, тушения пожара, защиты от него людей и материальных ценностей.

3.7 Пожарный автомобиль: Оперативное транспортное средство на базе автомобильного шасси, оснащенное пожарно-техническим вооружением и предназначенное для использования при тушении пожара. В зависимости от назначения пожарные автомобили подразделяются на основные, специальные и вспомогательные.

3.8 Пожарный гидрант: Стационарное устройство для отбора воды на пожарные нужды из наружной водопроводной сети.

3.9 Пост технического обслуживания: Помещение, оснащенное: смотровой канавой, гаражным оборудованием для замены масла, прокачки тормозных систем, домкратами, компрессором, гидравлическим прессом и т.д., в котором обслуживается пожарная техника.

3.10 Реборда: Выступающая часть обода колеса или шкива, служащая направляющей при движении колеса по рельсам или каната, троса, ремня по шкиву.

3.11 Система оповещения и управления эвакуацией людей (далее СОУЭ):

Комплекс организационных мероприятий и технических средств, предназначенный для своевременного сообщения людям информации о возникновении пожара, необходимости эвакуироваться, путях и очередности эвакуации.

3.12 Тепло- и дымокамера: Сложное инженерно–техническое сооружение, предназначенное для проведения тренировок, направленных на формирование психологической готовности газодымозащитников к действиям в экстремальных условиях, для выработки тепловой устойчивости при физической нагрузке с применением средств индивидуальной защиты.

4 ПРИЕМЛЕМЫЕ РЕШЕНИЯ

4.1 Основные положения

4.1.1 Пожарные депо в зависимости от назначения, количества автомобилей, состава помещений и их площадей подразделяются:

- тип I – центральные пожарные депо на 6, 8, 10, 12 автомобилей для охраны городов;
- тип II - пожарные депо на 2, 4, 6 автомобилей для охраны городов;
- тип III - центральные пожарные депо на 6, 8, 10, 12 автомобилей для охраны предприятий;
- тип IV - пожарные депо (посты) на 2, 4, 6 автомобилей для охраны предприятий;
- тип V - пожарные депо на 2, 4 автомобиля для охраны населенных пунктов (кроме городов).

4.1.2 Количество пожарных депо и автомобилей для городов и других населенных пунктов определяется в соответствии с приложением А.

4.1.3 При проектировании объектов органов противопожарной службы в целях обеспечения возможности работы в непригодной для дыхания среде в пожарных частях (постах) рекомендуется создавать ГДЗС.

4.1.4 В зависимости от количества единиц основных, специальных и вспомогательных пожарных автомобилей и средств связи, находящихся на вооружении органов противопожарной службы по охране городов и специальных формирований, создаются подразделения технической службы:

- производственно-технические центры (далее ПТЦ) - свыше 200 единиц;
- отряды технической службы - от 100 до 200 единиц;
- части технической службы, не входящие в состав ПТЦ и отрядов, - от 20 до 100 единиц;
- отдельные посты технической службы - до 20 единиц.

4.1.5 Высота помещений для пожарных автомобилей и мойки определяется заданием на проектирование в зависимости от типа, но не менее 4,5 м.

Примечание - За высоту помещения принимается расстояние в свету от отметок чистого пола до потолка либо выступающих от потолка конструкций (балок, прогонов, ребер плит и других конструкций).

4.1.6 В случае необходимости, на территории объектов органов противопожарной службы, в том числе жилые зоны, размеры входной площадки с пандусом, уклоны, поручни и перила, бортики, ширина дверей, коридоров, подходы к различному оборудованию и мебели, следует проектировать в соответствии с требованиями СП РК 3.06-101, а также других действующих на территории Республики Казахстан нормативных документов.

4.2 Пожарная безопасность

4.2.1 При проектировании объектов органов противопожарной службы необходимо обеспечивать пожарную безопасность в соответствии с требованиями действующих нормативных документов на территории Республики Казахстан.

4.2.2 Конструктивные, объемно-планировочные и инженерно-технические решения, должны обеспечивать в случае пожара:

- противопожарные мероприятия, предусмотренные проектом, разработанные в соответствии с требованиями действующих нормативных документов на территории Республики Казахстан;
- наличие и исправное содержание средств борьбы с пожаром;
- содержание здания и работоспособность средств его противопожарной защиты в соответствии с требованиями проектных, технических и других действующих нормативных документов на территории Республики Казахстан;
- применение конструкций и материалов, отвечающих требованиям действующих нормативных документов на территории Республики Казахстан;
- возможность эвакуации людей наружу на прилегающую к зданиям территорию до наступления угрозы их жизни и здоровью вследствие воздействия опасных факторов пожара;
- нераспространение пожара на рядом расположенные здания и сооружения, в том числе при обрушении горящего объекта;
- ограничение прямого и косвенного материального ущерба, включая содержимое и само здание.

4.2.3 Выбор размеров объектов органов противопожарной службы и пожарных отсеков, а также расстояния между зданиями и сооружениями следует производить в зависимости от степени их огнестойкости, класса конструктивной и функциональной пожарной опасности, величины пожарной нагрузки, а также с учетом эффективности применяемых средств противопожарной защиты.

4.2.4 Пожарные депо следует проектировать не ниже II степени огнестойкости. Допускается при технико-экономическом обосновании для пожарных депо V типа проектировать одноэтажные здания III, IIIа, V степеней огнестойкости.

4.2.5 В зданиях V степени огнестойкости поверхности деревянных стен, перегородок, потолков с внутренней стороны помещений должны быть оштукатурены.

4.2.6 В населенных пунктах с числом населения до 1 тыс. человек возможно использование других специально переоборудованных зданий, имеющих обособленные выезд и вход, обеспечивающих необходимые условия для размещения людей, техники и

несения службы.

4.2.7 В целях защиты людей и имущества от воздействия опасных факторов пожара и (или) ограничения их последствий необходимо обеспечить применение основных строительных конструкций, отвечающих требованиям с пределами огнестойкости и классами пожарной опасности.

4.2.8 Число эвакуационных выходов с этажа и помещения должно быть не менее двух.

4.2.9 Число эвакуационных выходов из зданий и сооружений должно быть не менее числа эвакуационных выходов с любого этажа объектов органов противопожарной службы.

4.2.10 При наличии двух эвакуационных выходов и более они должны быть расположены рассредоточенно.

4.2.11 Двери эвакуационных выходов из помещений и коридоров, оборудованных дымоудалением с принудительным побуждением, а также двери лестничных клеток (за исключением дверей, ведущих непосредственно наружу, в технические помещения) должны быть дымонепроницаемыми.

4.2.12 Дымонепроницаемые двери, которые необходимо эксплуатировать в открытом положении, должны закрываться, вручную или должны быть оборудованы устройствами, обеспечивающими их автоматическое закрывание при пожаре.

4.2.13 Двери на путях эвакуации должны открываться в направлении выхода из зданий (помещений).

4.2.14 Ширину эвакуационного выхода (двери) из помещений следует принимать в зависимости от общего количества людей, эвакуирующихся через этот выход.

4.2.15 Число выходов на кровлю и их расположение следует предусматривать в зависимости от функциональной пожарной опасности и размеров здания.

4.2.16 Каркасы подвесных потолков в помещениях и на путях эвакуации следует выполнять из негорючих материалов.

4.2.17 Минимальная эвакуационная ширина лестниц и лестничных клеток должна обеспечивать беспрепятственную эвакуацию для наибольшего количества людей, эвакуируемых по лестницам (лестничным клеткам).

4.2.18 Система противодымной защиты на объектах органов противопожарной службы должна обеспечивать защиту людей на путях эвакуации от воздействия опасных факторов пожара в течение времени, необходимого для эвакуации людей в безопасную зону.

4.2.19 Точечные пожарные извещатели, кроме извещателей пламени, следует устанавливать под перекрытием.

4.2.20 При невозможности установки извещателей непосредственно под перекрытием допускается их установка на стенах, колоннах и других несущих строительных конструкциях, а также крепление на тросах.

4.2.21 Автоматические установки пожаротушения должны выполнять одновременно и функции автоматической пожарной сигнализации.

4.2.22 Автоматической пожарной сигнализацией необходимо оборудовать все помещения, входящие в комплекс для работы и обслуживания средств связи, за исключением помещений с

мокрыми технологическими процессами (санузлы, туалеты и т.п.).

4.2.23 В помещениях, где используются электрические средства связи, рекомендуется применять дымовые пожарные извещатели.

4.2.24 При устройстве установок пожаротушения на объектах органов противопожарной службы с наличием в них отдельных помещений, где требуется только пожарная сигнализация, вместо нее допускается предусматривать установку пожаротушения.

4.2.25 Облицовка стен и потолков помещений должна быть выполнена из негорючих или слабогорючих материалов.

4.2.26 При прокладке кабелей через ограждающие конструкции помещений зазоры между ограждающей конструкцией и кабелями должны быть заделаны на всю толщину конструкции строительным раствором или другими негорючими материалами, обеспечивающими требуемый предел огнестойкости и газодымонепроницаемость.

4.3 Градостроительные решения

4.3.1 Планировка территории объектов органов противопожарной службы должна соответствовать СП РК 3.01-101, а также параметрам, установленным в настоящем своде правил.

4.3.2 При проектировании объектов органов противопожарной службы необходимо учитывать выезды из пожарных депо и постов, они должны быть расположены так, чтобы выезжающие пожарные автомобили не пересекали основных потоков транспорта и пешеходов.

4.3.3 Расстояние от границ участка пожарного депо до общественных и жилых зданий должно быть не менее 15 м, а до школ, детских и лечебных учреждений - не менее 30 м.

4.3.4 Пожарные депо следует располагать на участке с отступом от красной линии до фронта выезда пожарных автомобилей не менее чем на 15 м, для пожарных депо II, IV, V типов указанное расстояние допускается уменьшать до 10 м.

4.3.5 Площадь земельных участков в зависимости от типа пожарного депо определяется в соответствии с приложением Б.

4.3.6 Площадь земельного участка при реконструкции пожарного депо в условиях существующей застройки определяется заданием на проектирование.

4.3.7 Состав и площади зданий и сооружений, размещаемых на территории пожарного депо, определяются в соответствии с приложением В, при этом допускается увеличение площади земельного участка.

4.3.8 Дополнительный состав и площади зданий и сооружений, размещаемых на территории пожарного депо I и III-типов, принять по приложению В.

4.3.9 На территории пожарного депо I и III типов размещаются объекты противопожарной службы в установленных пределах, рекомендованных в таблице 1, в соответствии с заданием на проектирование.

Таблица 1 - Здания и сооружения, размещаемые при пожарных депо I и III типов

Наименование зданий и сооружений	Площадь, м ²
1. Административно-бытовое здание	В соответствии с приложением Г
2. Учебный центр (пункт)	5000 - 2500
3. Отряд (часть, пост) технической службы	10000 - 4500
4. Опорный пункт пожаротушения	15000 - 5000
5. Пожарно-технический центр передового опыта пожарной охраны и пропаганды пожарно-технических знаний	2000 - 1000
6. Испытательный полигон	20000 - 10000
7. Испытательная пожарная лаборатория	400 - 200
8. Тренировочный комплекс ГДЗС (дымокамера, теплодымокамера)	700 - 200
9. Полоса психологической подготовки пожарных	1000 - 600
10. Спортивное ядро для пожарной эстафеты (180 м × 80 м)	1440
11. Закрытый спортивный комплекс для круглогодичных занятий по пожарно-прикладному спорту и физподготовке	5000 - 2000
<p>Примечания</p> <p>1 Строительство испытательного полигона осуществляется в загородной зоне и согласовывается с санитарно - эпидемиологическими службами.</p> <p>2 Здания и сооружения должны размещаться в промышленных и коммунально-складских зонах. Допускается размещение учебного и пожарно-технического центров в селитебной зоне города.</p> <p>3 Тренировочный комплекс газодымозащитной службы следует размещать в одном здании с базой газодымозащитной службы.</p> <p>4 Состав и площади помещений зданий, указанных в поз. 2 - 6 настоящей таблицы, определяются в задании на проектирование.</p>	

4.3.10 Площадь озеленения территории пожарного депо должна составлять не менее 15% площади участка.

4.3.11 Территория пожарного депо должна иметь ограждение высотой не менее 2,0 м.

4.3.12 Строительство новых пожарных депо взамен аварийных (при их сносе) допускается осуществлять на этом же участке в условиях существующих границ по типовому либо индивидуальному проекту, согласно заданию на проектирование. (Дополнен – Приказ КДСиЖКХ от 02.09.2019 г. №129-НК).

4.4 Объемно-планировочные решения

4.4.1 Состав и площади помещений пожарных депо принимаются в соответствии с приложением Г, а центральных депо - приложением Д.

4.4.2 При проектировании объектов органов противопожарной службы количество специальных пожарных автомобилей для городов и других населенных пунктов определяется в соответствии с таблицей 2.

Таблица 2 - Количество специальных пожарных автомобилей

Наименование специальных автомобилей	Число жителей в городе (населенном пункте), тыс. чел.					
	до 5	5 - 50	50 - 100	100 - 500	500 - 1000	Св. 1000
Автолестницы и автоподъемники	1*	2	3	6	8	**
Автомобили ГДЗС	1	1	2	3	4	**
Автомобили связи и освещения	-	1	1	2	2	**
* При наличии зданий высотой 4 этажа и более ** Определяется по количеству административных районов из расчета одна автолестница и автоподъемник, автомобиль ГДЗС, автомобиль связи и освещения на район.						

4.4.3 Количество специальных автомобилей следует предусматривать с учетом 50% резерва.

4.4.4 Состав и площади помещений для региональных специализированных отрядов и специализированных частей, осуществляющих первоочередные аварийно-спасательные работы, принимаются в соответствии с заданием на проектирование.

4.4.5 Кислородно- и воздухонаполнительную станцию следует размещать в отдельном помещении, на первом этаже здания.

4.4.6 Температуру в кислородно- и воздухонаполнительной станции необходимо поддерживать в диапазоне от +3°C до +20°C.

4.4.7 Наполнение баллонов аппаратов с давлением от 20 МПа до 30 МПа (200 кгс/см² - 300 кгс/см²) допускается производить из компрессорной.

4.4.1 Помещения противопожарных служб

4.4.1.1 В целях обеспечения оперативного управления силами, средствами и взаимодействия с подразделениями объектов органов противопожарной службы в пожарных частях (постах) рекомендуется создавать пункты связи.

4.4.1.2 Пункт связи в пожарном депо следует располагать справа, а пост технического обслуживания слева от помещения пожарной техники по ходу выезда автомобилей.

4.4.1.3 Стены, перекрытия и стеллажи аккумуляторной покрываются кислотоупорной краской, покрытие полов должно быть кислотостойким.

4.4.1.4 Глубина помещений пожарной техники, технического обслуживания и мойки в зданиях пожарных депо I - IV типов должна составлять 15 м - 18 м, V типа - 12 м - 15 м, а при размещении крупногабаритной автотехники - по заданию на проектирование.

4.4.1.5 Планировочная отметка дорожного покрытия перед выездом из здания пожарного депо должна быть ниже отметки пола помещения пожарной техники на 0,15 м.

4.4.1.6 Уровень пола помещения пожарной техники следует проектировать ниже уровня смежных, не менее чем на 0,05 м.

4.4.1.7 Уклон пола в гараже-стоянке пожарных автомобилей должен быть не более 3% в сторону трапов и лотков, предусматриваемых перед выездными воротами, панели стен облицовываются керамической плиткой.

4.4.1.8 Допускается размещение стеллажей с боевой одеждой личного состава дежурного караула сбоку автомобилей, если расстояние от стеллажа до автомобиля составляет не менее 1,5 м.

4.4.1.9 Пост мойки в пожарных депо I - IV типов следует проектировать в отдельном боксе, (блоке гаража), для пожарных депо V типа устройство мойки допускается в помещении гаража.

4.4.1.10 Стены помещения мойки и сушки противогазов и аппаратов облицовываются на высоту не менее 2 м от уровня пола керамической плиткой или другими строительными материалами, позволяющими выполнять влажную уборку стен.

4.4.1.11 Посты технического обслуживания в пожарных депо II, IV, V типов допускается совмещать с помещением пожарной техники.

4.4.1.12 Осмотровую канаву, в зависимости от способа расстановки пожарных автомобилей в гараже или помещении технологического обслуживания допускается выполнять тупиковой или прямоточной.

4.4.1.13 В помещениях поста технического обслуживания и пожарной техники устраиваются осмотровые канавы из расчета 1 на 3 автомобиля.

4.4.1.14 Осмотровые канавы должны иметь 2 спуска (один - по ступенчатой лестнице, другой - по скобам) и сверху закрываться съемной решеткой из металлических прутьев диаметром не менее 0,012 м с ячейками не более 0,1 м × 0,1 м.

4.4.1.15 В целях предотвращения падения автомобилей в осмотровую канаву, а также для более точного направления их движения вдоль нее по ее периметру

оборудуется предохранительная реборда высотой не менее 0,08 м, пол и стены канавы облицовываются керамической плиткой, на ее дно укладывается деревянная решетка, в стенах устраиваются ниши для инструментов и светильников.

4.4.1.16 Техническое обслуживание следует выполнять на осмотровых канавах.

4.4.1.17 Ширина прямоточной осмотровой канавы узкого типа определяется колесей автомобиля, и в зависимости от конструкции реборд она достигает 1,0 м - 1,1 м.

4.4.1.18 Глубина канавы может быть 1,2 м - 1,4 м от уровня пола помещения.

4.4.1.19 Канавы должны иметь ступеньки для схода в канаву в торцевой части и скобы, смонтированные в стену с противоположной стороны.

4.4.1.20 Обогрев канав (в холодное время года) должен осуществляться теплым воздухом, поступающим по каналам, устроенным в стенах канав.

4.4.1.21 Ниши для светильников должны быть защищены от механических повреждений.

4.4.1.22 В разделяющей перегородке между пунктом связи и помещением пожарной техники следует предусматривать окно размером 1,2 м × 1,5 м на расстоянии 0,6 м от пола, которое оборудуется приспособлением для передачи путевок.

4.4.1.23 При размещении дежурной смены на втором этаже в межэтажном перекрытии следует устраивать проем 1,2 м × 1,2 м с металлическими столбами диаметром 0,2 м с гладкой поверхностью, для спуска в помещение пожарной техники из расчета 1 столб на 6 человек дежурной смены.

Над проемами устраиваются кабины с открывающимися внутрь двухстворчатыми дверями, оборудованными блокирующими устройствами от самопроизвольного открывания.

4.4.2 Входы, проходы (коридоры), лестницы

4.4.2.1 Вход в жилую часть здания пожарного депо должен быть расположен на расстоянии не менее 15 м от помещения пожарной техники.

4.4.2.2 На путях движения личного состава по тревоге к помещению пожарной техники не допускается устройство порогов, ступеней, а также выступающих частей конструкций и оборудования на высоте не менее 2,2 м от уровня пола.

4.4.2.3 Ширина коридоров на путях движения личного состава дежурной смены по тревоге должна быть не менее 1,4 м.

4.4.2.4 При размещении дежурной смены на втором этаже здания открывание внутренних дверей должно предусматриваться по направлению движения к местам расположения спусковых столбов в помещение пожарной техники.

Расстояние (ширина) от автомобиля до выступающих конструкций зданий должно быть не менее 1 м.

4.4.2.5 Ширину ворот в помещении пожарной техники следует принимать на 1,0 м больше наибольшей габаритной ширины пожарного автомобиля, но не менее 4,2 м.

4.4.2.6 Каждые ворота должны быть двустворчатыми, металлическими с остеклением, утепленными и оборудоваться ручными и автоматическими запорами, а также фиксаторами, предотвращающими самопроизвольное их закрывание.

4.4.2.7 Верхняя часть ворот должна иметь остекление площадью не менее 30% всей площади ворот.

4.4.2.8 В полотнище первых (от пункта связи) ворот необходимо предусматривать калитку размером не менее 0,7 м × 2 м.

4.4.2.9 На территории пожарного депо следует предусмотреть два въезда (выезда). Ширина ворот на въезде (выезде) должна быть не менее 4,5 м.

4.4.2.10 Габариты стоянки автомобилей обозначаются белыми полосами шириной 0,1 м, также предусматриваются упоры для задних колес автомобилей.

4.4.2.11 В помещении пожарной техники оборудуется табло погодных условий.

4.4.2.12 На передней стене у каждого ворот устанавливаются зеркала заднего обзора размером не менее 1,0 м × 0,4 м.

4.4.2.13 Ширину проезжей части дороги следует принимать не менее 4,5 м, повороты должны быть радиусом не менее 10,5 м.

4.4.2.14 Движение автомобилей на территории склада горючесмазочных материалов (ГСМ) следует предусматривать в одном направлении, покрытие проезда должно быть стойким к воздействию нефтепродуктов.

4.4.2.15 Ширина проходов в помещении гаража-стоянки принимается в соответствии с приложением Ж.

4.4.3 Производственные, учебно-спортивные, жилые зоны

4.4.3.1 В жилой зоне противопожарного депо размещаются служебные квартиры или общежитие со встроенным (пристроенным) гаражом-стоянкой основных пожарных автомобилей и закрытая стоянка для резервной техники, автозаправочная станция (далее АЗС), помещения технического обслуживания, склады, очистные сооружения, площадки для отдыха и детских игр.

4.4.3.2 Количество раздаточных колонок определяется заданием на проектирование в зависимости от применяемых видов топлива и смазочных материалов.

4.4.3.3 Производственные процессы в пожарном депо по санитарно-гигиеническим требованиям относятся к I группе.

4.4.3.4 С учетом местных условий жилой дом может располагаться вне территории пожарного депо.

4.4.3.5 Помещение для отдыха личного состава дежурной смены должно быть расположено не выше второго этажа.

4.4.3.6 Между помещениями для отдыха личного состава дежурной смены и гаража-стоянки пожарных автомобилей следует предусмотреть тамбур или коридор.

4.4.3.7 Состав и площади помещений административно-бытовых, жилых зданий пожарных депо следует принимать по приложению Г.

4.4.3.8 В учебно-спортивной зоне пожарного депо следует размещать учебную пожарную башню, стометровую полосу с препятствиями, подземный резервуар и гидрант с площадкой для стоянки автомобилей, спортивные сооружения необходимо учитывать в соответствии с приложениями В и Е.

4.4.3.9 Рукавный пост следует размещать на территории пожарного депо в отдельно стоящем здании для хранения, а также технического обслуживания и ремонта пожарных рукавов.

4.4.3.10 Башни, пристроенные к зданиям депо, допускается использовать для мойки и сушки рукавов.

4.4.3.11 При использовании учебной башни для сушки и мойки пожарных рукавов шахта для сушки и помещение для мойки отделяются от помещений учебной башни сплошной стеной.

4.4.3.12 Выход на верхнюю рабочую площадку шахты и в помещение мойки рукавов допускается через помещение учебной башни.

4.4.3.13 Верхняя рабочая площадка оборудуется лебедкой для подъема рукавов высотой не менее 1,25 м.

4.4.3.14 Шахта оборудуется пусковой аппаратурой, которая размещается внизу и на верхней площадке.

4.4.3.15 Башенная сушилка должна иметь калорифер или другие приборы для подогрева воздуха.

4.4.3.16 При проектировании комнаты психологической разгрузки площадь следует определять из расчета $1,5 \text{ м}^2$ - 2 м^2 на одного человека с учетом выделения свободной площади для устройства природно-ландшафтных зон, декоративно-художественных композиций и т.д.

4.4.3.17 Высота помещения должна быть в пределах 2,8 м - 3,8 м.

4.4.3.18 Комната психологической разгрузки должна быть изолирована от источников, генерирующих шум, вибрацию, от поступления газопылевых смесей, а также необходимо обеспечить отопление и вентиляцию помещения.

4.4.3.19 Уровень шума не должен превышать 50 дБ, температура воздуха должна быть в пределах 18°C - 25°C при относительной влажности 40%.

4.4.3.20 Для обеспечения звукоизоляции в помещении целесообразно предусмотреть специальное устройство (тамбур).

4.4.3.21 Освещение комнаты должно быть равномерное без прямых попаданий яркого света на глаза.

4.5 Освещение

4.5.1 При проектировании объектов органов противопожарной службы рекомендуется предусматривать естественное освещение в помещениях, предназначенных для постоянного пребывания людей.

4.5.2 Смотровые каналы в помещениях поста технического обслуживания и гаража-стоянки пожарных автомобилей должны оборудоваться стационарными светильниками, подключенными к сети с напряжением не более 36 В.

4.5.3 Наружное освещение проездов и освещение охраняемой территории, вокруг и на объектах органов противопожарной службы проектируется в соответствии с требованиями СП РК 2.04-104 и других действующих нормативных документов на территории Республики Казахстан.

4.5.4 В случае экстренной эвакуации газодымозащитников рекомендуется установление светильников с зеркальными лампами, которые улучшают видимость в задымленных помещениях.

4.5.5 При проектировании систем электрооборудования дымокамеры следует учитывать следующие виды освещения с напряжением не более 220 В:

- рабочее (общее и местное);
- аварийное;
- эвакуационное.

4.5.6 Освещенность в помещении теплокамеры должна быть 150 лк -200 лк.

4.5.7 Эвакуационные знаки, принцип действия которых основан на работе от электрической сети, должны включаться одновременно с основными осветительными приборами рабочего освещения.

4.5.8 Искусственное и совмещенное освещение следует проектировать, учитывая требования к ультрафиолетовому облучению согласно с действующими нормативными документами.

4.5.9 Установки архитектурного освещения рекомендуется устанавливать таким образом, чтобы не производить слепящего действия на водителей транспорта и пешеходов.

4.5.10 В установках архитектурного освещения следует использовать разрядные источники света.

4.6 Конструктивные решения зданий

4.6.1 При проектировании и строительстве объектов органов противопожарной службы, включая сейсмоопасные районы, расчет несущих конструкций следует производить в соответствии с положениями действующих нормативных документов на территории Республики Казахстан.

4.6.2 На территории со сложными геологическими условиями, подверженной сейсмическим воздействиям, подработке, просадкам и другим перемещениям грунта, ввод инженерных коммуникаций должен выполняться с учетом необходимости компенсации возможных перемещений основания.

4.6.3 Объекты органов противопожарных служб следует проектировать на основе полносборных железобетонных систем, каркасных и каркасно-панельных и крупнопанельных конструкций, монолитного железобетона, кирпича, местных строительных материалов, из металлических облегченных конструкций на основе применения смешанных конструктивных систем, материалов и пр.

4.6.4 Несущие конструкции следует проектировать и строить таким образом, чтобы они в процессе строительства, в течение проектного срока эксплуатации выдерживали возможные воздействия, влияния неблагоприятных факторов и сохраняли требуемые показатели надежности.

4.6.5 При определении уровня надежности для определенных несущих конструкций допускается провести как классификацию элементов несущей конструкции, так и конструкции в целом.

4.6.6 Облегченные металлические конструкции могут применяться только в целях ускоренного строительства, а также при строительстве объектов органов противопожарных служб во вновь осваиваемых или труднодоступных районах.

4.6.7 При проектировании железобетонных, стальных и деревянных конструкций следует предусматривать меры, обеспечивающие их долговечность, в соответствии с требованиями действующих нормативных документов.

4.6.8 При проектировании конструкций и основания зданий необходимо учитывать неблагоприятные сочетания нагрузок или соответствующих им усилий, предельные значения прогибов и перемещений конструкций, а коэффициенты надежности по нагрузке принимать в соответствии с требованиями действующих нормативных документов на территории Республики Казахстан.

4.6.9 Необходимо использовать конструкции и детали, выполненные из материалов, обладающих стойкостью к возможным воздействиям влаги, низких и высоких температур, агрессивной среды и других неблагоприятных факторов, в соответствии с действующими нормативными документами.

4.6.10 Внутренние поверхности ограждающих конструкций помещений не должны иметь выступов и мест, где возможно скопление влаги, а также пыли.

4.6.11 На объектах органов противопожарной службы толщину наружных стен необходимо принимать на основании теплотехнических расчетов в соответствии с требованиями СП РК 2.04-107 и других действующих нормативных документов на территории Республики Казахстан.

4.6.12 Стекла оконных переплётов со стороны помещений должны устанавливаться на водостойких замазках или упругих водостойких прокладках.

4.7 Проектирование инженерных систем

4.7.1 Электрооборудование

4.7.1.1 На объектах органов противопожарной службы следует предусматривать электрооборудование, электроосвещение, устройства городской телефонной связи, пожарную и охранную сигнализацию, систему оповещения о пожаре в соответствии с действующими Правилами устройства электроустановок и других нормативных документов на территории Республики Казахстан.

4.7.1.2 Электроснабжение пожарных депо I - IV типов следует предусматривать по I категории надежности.

4.7.1.3 Здания пожарных депо I - IV типов оборудуются охранно-пожарной сигнализацией (за исключением санитарных узлов, умывальных, парильных, душевых и др. помещений с мокрым процессом, венткамер, насосных, бойлерных и др. помещений инженерного оборудования зданий, в которых отсутствуют сгораемые материалы) и административно-управленческой связью.

4.7.1.4 Центры оперативного управления (далее ЦОУ) оборудуются специальными входящими линиями «101» и исходящими соединительными линиями с:

- а) с пожарными депо;
- б) со службами экстренной помощи:
 - с полицией;
 - со скорой медицинской помощью;
 - с аварийной службой газового хозяйства;
- в) с диспетчерскими службами:
 - водоканала;
 - дорожной полиции (ГАИ);
 - штаба гражданской обороны (ГО);
 - метрополитена;
- г) санитарно-эпидемиологической и другими службами.

4.7.1.5 При проектировании объектов органов противопожарной службы следует соблюдать требования СП РК 2.02-102, а также настоящего свода правил, действующего на территории Республики Казахстан.

4.7.1.6 Оборудование систем пожарной сигнализации, управления, оповещения людей о пожаре и других аварийных ситуациях должно размещаться в одном помещении (пультовой или пожарного поста) с круглосуточным пребыванием людей.

4.7.1.7 Включение и отключение электродвигателей пожарных насосов должно быть местное, непосредственно у электродвигателей. Кроме этого необходимо предусматривать их дистанционное включение со шкафов пожарных кранов.

4.7.1.8 Питание эвакуационного и аварийного освещения должно быть независимым от питания рабочего освещения и выполняться при двух

вводах в здание от разных вводов, а при одном вводе - самостоятельными линиями.

4.7.1.9 Предусматривать устройство автономных источников (аккумуляторных батарей, дизельных электростанций и т.п.) для питания аварийного и эвакуационного освещения не требуется, за исключением случаев, предусмотренных в задании на проектирование.

4.7.1.10 Электроприемники систем отопления, вентиляции и кондиционирования следует предусматривать той же категории, которая устанавливается для электроприемников технологического или инженерного оборудования объектов органов противопожарной службы.

4.7.1.11 Схемы электрических сетей следует предусмотреть простыми, экономичными исходя из требований, предъявляемых к надежности электроснабжения электроприемников объектов органов противопожарной службы и электробезопасности.

4.7.1.12 Кабельные конструкции должны быть спроектированы так, чтобы выдерживали механические нагрузки от кабелей, с учетом возможных механических, химических и тепловых воздействий, а также учитывая расположение и природные явления.

4.7.2 Отопление, вентиляция и кондиционирование

4.7.2.1 Системы отопления, вентиляции и кондиционирования рекомендуется проектировать с учетом требований СП РК 4.02-101 и других действующих нормативных документов на территории Республики Казахстан.

4.7.2.2 Расчетная температура воздуха в помещении пожарной техники должна составлять не ниже + 10°C.

4.7.2.3 Нагревательные приборы систем отопления следует размещать под окнами без ниш.

4.7.2.4 При проектировании органов противопожарной службы в системах отопления следует применять нагревательные приборы с гладкой поверхностью, допускающей легкую очистку.

4.7.2.5 Воздухообмен в помещениях гаража-стоянки пожарных автомобилей, мойки и поста технического обслуживания автомобильного транспорта следует предусматривать из верхней и нижней зон помещений поровну.

4.7.2.6 Газоотводы в пределах помещения гаража-стоянки пожарных автомобилей выполняются скрытой прокладкой, их стояки для присоединения гибких шлангов к выхлопным трубам двигателя не должны выступать за габариты автомобилей. Система газоотвода должна быть постоянно подключена к выхлопной системе автомобилей и саморазмыкаться в начале его движения.

4.7.2.7 Приточно-вытяжную вентиляцию необходимо рассчитывать из условий одновременно для выезда 50% автомобилей.

4.7.2.8 При проектировании ГДЗС на объектах органов противопожарной службы,

помещения оборудуются вытяжной вентиляцией, всасывающий канал которой должен располагаться в не менее 0,5 м от уровня пола.

4.7.2.9 При заборе воздуха снаружи помещения всасывающий воздухопровод выносится в безопасную зону, исключаящую попадание токсичных газов через воздухопровод в компрессорную установку.

4.7.2.10 В помещениях станций пожаротушения следует предусмотреть приточно-вытяжную вентиляцию с нижним забором воздуха, обеспечивающую состояние воздушной среды, содержание вредных веществ в которой не превышает предельно допустимые для них концентрации.

4.7.2.11 Аварийная принудительная вентиляция должна обеспечивать содержание в помещении дымокамер:

- углекислого газа менее 5%;
- оксида углерода менее 0,024%.

4.7.2.12 Для системы вентиляции и кондиционирования воздуха в помещениях необходимо предусматривать:

- автоматическое отключение приточно-вытяжной вентиляции (кондиционирования воздуха) при срабатывании не менее двух извещателей пожарной сигнализации;
- наличие огнезадерживающих клапанов на воздуховодах и их автоматическое закрытие в случае пожара.

4.7.2.13 Системы кондиционирования, предназначенные для круглогодичной и круглосуточной работы в помещениях, а также для помещений без естественного проветривания, следует проектировать с резервным кондиционером.

4.7.2.14 Воздуховоды систем приточной вентиляции должны выполняться из стали.

4.7.2.15 На приточных, вытяжных воздуховодах, обслуживающих помещения, оборудованные автоматическими системами пожаротушения, предусматриваются автоматические заслонки (клапаны) с электроприводом, сблокированным с системами автоматического пожаротушения.

4.7.2.16 Заслонки устанавливаются в непосредственной близости от обслуживаемого воздуховодом помещения.

4.7.2.17 Оборудование приточно - вытяжной вентиляции, устройства для подачи и удаления воздуха, воздухозаборные шахты и каналы должны быть доступны для осмотра, очистки и дезинфекции.

4.7.2.18 Допускается естественная вытяжная вентиляция для отдельно стоящих зданий. При этом приточная вентиляция предусматривается с механическим побуждением и подачей воздуха в коридор.

4.7.2.19 Допускается проектирование совмещенной вентиляции - механической с частичным использованием естественного притока или удаления воздуха.

4.7.3 Водоснабжение и канализация

4.7.3.1 Внутренний водопровод, а также наружные сети, канализации объектов

органов противопожарной службы следует проектировать в соответствии с требованиями СП РК 4.01-101 и СП РК 4.01-103, а также других действующих нормативных документов на территории Республики Казахстан.

4.7.3.2 Магистральные сети водопровода прокладываются под потолком подвала и гаража для пожарных автомобилей, водопроводные стояки прокладываются скрыто с зашивкой в короба с устройством лючков для доступа к отключающей арматуре.

4.7.3.3 На вводах водопровода в здание устанавливаются водомерные узлы с обводной линией и задвижкой с электроприводом и с ручным управлением.

4.7.3.4 Трубопроводы установок водяного пожаротушения, внутреннего противопожарного, производственного и хозяйственно-питьевого водопроводов до пожарных насосных установок могут быть общими.

4.7.3.5 Выбор системы внутреннего водопровода следует производить в зависимости от технико-экономической целесообразности, санитарно-гигиенических и противопожарных требований, а также с учетом принятой системы наружного водопровода и требований технологии производства.

4.7.3.6 С целью обеспечения безопасности насосные станции основного водопитателя установок водяного и пенного пожаротушения рекомендуется размещать в отдельных отапливаемых помещениях объектов (на первых, цокольных или подвальных этажах) и предусматривать отдельный выход наружу или на лестничную клетку.

4.7.3.7 Источником водоснабжения установок пенного пожаротушения должны служить водопроводы непитьевого назначения.

4.7.3.8 Допускается использование питьевого трубопровода при наличии устройства, обеспечивающего разрыв струи (потока) при отборе воды.

4.7.3.9 К системе хозяйственно-питьевого водопровода следует присоединять санитарные приборы, внутренние и наружные поливочные краны.

4.7.3.10 Систему горячего водоснабжения следует проектировать с циркуляцией по магистральным сетям и стоякам от теплового узла, расположенного в подвальном помещении.

4.7.3.11 В системе канализации помещений мойки автомашин следует обеспечить присоединение к внешним сетям ливневой канализации через песконефтеуловитель или иную очистную систему.

4.7.3.12 При проектировании объектов органов противопожарной службы в случае ремонта или аварии систему горячего водоснабжения следует устанавливать двухтрубной в соответствии с санитарно-гигиеническими требованиями.

4.7.3.13 В моечных и помещениях приготовления пищи следует устанавливать жиросъемники для очистки сточных вод.

4.7.3.14 В помещении пожарной техники следует предусматривать размещение внутреннего пожарного крана.

4.7.4 Мусороудаление

4.7.4.1 При проектировании объектов органов противопожарной службы предельное количество отходов при открытом хранении определяется по мере накопления массы отходов в установленном порядке.

4.7.4.2 Систему удаления мусора из здания следует рассчитывать исходя из нормативов суточного накопления.

4.7.4.3 Условия сбора и накопления определяются классом опасности отходов, способом упаковки с учетом агрегатного состояния и надежности тары.

4.7.4.4 Для установки мусоросборных контейнеров должна быть оборудована специальная площадка с бетонным или асфальтовым покрытием, ограниченная бордюром и зелеными насаждениями (кустарниками) по периметру и имеющая удобный подъездной путь для автотранспорта.

4.7.4.5 Тип и количество мусоросборных контейнеров устанавливаются в зависимости от принятого для данной местности способа удаления мусора и бытовых отходов по согласованию с санитарно – эпидемиологической службой, также необходимо обеспечить их плотно закрывающимися крышками.

4.8 Охрана окружающей среды

4.8.1 При проектировании, строительстве и эксплуатации объектов органов противопожарной службы в целях охраны окружающей среды рекомендуется проводить мероприятия, способствующие стабилизации и улучшению состояния экологических систем, сохранению биологического разнообразия, рациональному использованию и воспроизводству природных ресурсов.

4.8.2 В процессе проектирования, строительства и эксплуатации объектов органов противопожарной службы для предотвращения и устранения процессов, ухудшающих состояние окружающей среды, следует производить:

а) мониторинг за выбросами загрязняющих веществ в атмосферный воздух от неорганизованных источников;

б) предотвращение загрязнения земельных ресурсов;

в) восстановление нарушенного плодородного слоя почвы;

г) контроль и предотвращение загрязнения водных ресурсов;

д) снижение запыленности территории, создание благоприятных условий для персонала объектов органов противопожарной службы.

4.8.3 При проектировании объектов органов противопожарной службы рекомендуется обеспечить строительство очистных устройств, обеспечивающих улучшение качественного состава отводимых вод, сооружений и устройств для аэрации воды.

4.8.4 При проектировании и строительстве рекомендуется предусмотреть складские помещения для утилизации энергосберегающих и газоразрядных ламп, аккумуляторов, электроники и т.д.

4.8.5 При проектировании и эксплуатации объектов органов противопожарной службы рекомендуется предусматривать защиту земель от истощения, деградации, а также опустынивания.

4.8.6 В целях защиты почвы территории при строительстве и эксплуатации объектов органов противопожарной службы от возможного загрязнения, подтопления, заболачивания, вторичного засоления, иссушения, уплотнения и других негативных (вредных) воздействий, в результате которых происходит деградация земель, рекомендуется производить следующие природоохранные мероприятия:

а) устройство специальных площадок для размещения техники и стройматериалов на этапе строительства;

б) организацию специальных площадок для размещения строительного мусора и своевременный его вывоз;

в) асфальтобетонное покрытие подъездов, покрытие тротуаров;

г) ликвидацию последствий загрязнения, в том числе биогенного загрязнения, и захламления земель;

д) применение в период строительства современной организации с использованием новейших технологий, предусматривающих использование малой механизации с ограниченной грузоподъемностью и габаритами.

е) рекультивацию земель, нарушенных в процессе строительства инженерных сетей.

4.8.7 Следует предусмотреть мероприятия по защите подземных вод от загрязнения, которые направлены на изоляцию источников загрязнения от остальной части водоносного горизонта (завесы, противифльтрационные стенки), а также на перехват загрязненных подземных вод с помощью дренажа.

4.8.8 Для ликвидации локальных очагов загрязнения ведут откачку загрязненных подземных вод из специальных скважин.

4.8.9 Для стабилизации и повышения состояния экологических систем рекомендуется осуществлять сохранение или улучшение существующего ландшафта.

5 ЭНЕРГОСБЕРЕЖЕНИЕ И РАЦИОНАЛЬНОЕ ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ПРИРОДНЫХ РЕСУРСОВ

5.1 Экономия энергии и сокращение расходов тепла

5.1.1 Отопление, вентиляцию и кондиционирование следует проектировать, используя тепловые вторичные энергетические ресурсы:

а) воздух, удаляемый системами общеобменной вентиляции и местных отсосов;

б) технологические установки, передаваемые в виде тепло- и холодоносителей, пригодных для отопления, вентиляции и кондиционирования.

5.1.2 Использование теплоты воздуха из систем вентиляции с

естественным побуждением допускается проектировать при технико-экономическом обосновании.

5.1.3 Для обеспечения экономии энергии и сокращения расходов тепла на объектах органов противопожарной службы рекомендуется предусматривать следующие меры:

- использование теплозащитных свойств зданий;
- установку автоматизации систем отопления при централизованном теплоснабжении;
- установку систем прерывистого отопления зданий с переменным тепловым режимом;
- дифференцирование по сторонам света стен и размеров окон;
- улучшение теплотехнических характеристик ограждающих конструкций;
- применение ветроограждающих устройств.

5.1.4 Рекомендуется предусмотреть мероприятия, способствующие оптимизации энергопотребления, сокращению расходов в режимах ожидания на объектах органов противопожарной службы.

5.1.5 При проектировании объектов органов противопожарной службы допускается предусматривать установку тепловых насосов, модернизацию систем центрального отопления или охлаждения.

5.1.6 В целях снижения энергопотребления для искусственного освещения рекомендуется использование дневного света.

5.1.7 В темное время суток рекомендуется использовать тусклый свет в коридорах, а также допускается применять «управляемые» светильники с датчиками движения с режимом ожидания и разбить помещение на зоны.

5.1.8 В целях экономии электроэнергии рекомендуется использование энергосберегающих ламп.

5.1.9 При установке оконных конструкций допускается нанесение на стекло теплоотражающего покрытия, которое прозрачно для видимой части спектра дневного света, но в то же время характеризуется высоким коэффициентом отражения в тепловом диапазоне излучения, направленного изнутри наружу.

5.2 Рациональное использование природных ресурсов

5.2.1 При проектировании, строительстве, эксплуатации объектов органов противопожарной службы рекомендуется предусмотреть систему рационального водоиспользования, а также организационных и технических мероприятий:

- водосберегающую арматуру;
- предотвращение нарушения естественных гидрологических условий;
- очистку сточных вод для дальнейшего вторичного использования (смыв, полив растений);
- установку санитарно-технического оборудования с низким расходом воды;
- установку приборов с сенсорами и ограничителями расхода воды.

5.2.2 Во всех объектах органов противопожарной службы следует установить

счетчики холодной и горячей воды.

5.2.3 Следует обеспечить восстановление плодородия почв, поддержание благоприятного водно-солевого режима в корневой зоне.

5.2.4 Рекомендуется обеспечить посадку на прилегающей территории растений, приспособленных к местному климату и требующих минимального полива, а также использование эффективной системы полива.

Приложение А

(обязательное)

Количество пожарных депо и пожарных автомобилей

для городов и населенных пунктов

Таблица А.1 - Количество пожарных депо и пожарных автомобилей для городов и населенных пунктов

Насе- ление , тыс. чел.	Площадь территории населенного пункта, (не менее), га												
	до 2000	2000- 4000	4000- 6000	6000-8000	8000-10000	10000- 12000	12000- 14000	14000-16000	16000-18000	18000-20000	20 000-25 000	25 000-30 000	30 000-35 000
До 5	$\frac{1}{1 \times 2}$												
От 5 до 20	$\frac{1}{1 \times 6}$												
« 20 « 50	$\frac{2}{2 \times 6}$												
« 50 « 100	$\frac{2}{1 \times 8 + 1 \times 6}$	$\frac{3}{1 \times 8 + 2 \times 6}$											
« 100 « 250		$\frac{2}{2 \times 8 + 2 \times 6}$	$\frac{5}{2 \times 8 + 3 \times 6}$	$\frac{6}{2 \times 8 + 3 \times 6 + 1 \times 4}$									
« 250 « 500			$\frac{6}{2 \times 8 + 4 \times 6}$	$\frac{8}{3 \times 8 + 5 \times 6}$	$\frac{9}{3 \times 8 + 6 \times 6}$	$\frac{11}{3 \times 8 + 8 \times 6}$	$\frac{12}{4 \times 8 + 8 \times 6}$						
« 500 « 800				$\frac{9}{3 \times 8 + 6 \times 6}$	$\frac{10}{1 \times 12 + 3 \times 8 + 6 \times 8}$	$\frac{12}{1 \times 12 + 4 \times 8 + 7 \times 6}$	$\frac{13}{1 \times 12 + 5 \times 8 + 7 \times 6}$	$\frac{15}{2 \times 12 + 5 \times 8 + 8 \times 6}$	$\frac{17}{2 \times 12 + 6 \times 8 + 9 \times 6}$	$\frac{20}{4 \times 12 + 6 \times 8 + 10 \times 6}$	$\frac{21}{4 \times 12 + 7 \times 8 + 10 \times 6}$	$\frac{23}{4 \times 12 + 7 \times 8 + 12 \times 6}$	
« 800 « 1000						$\frac{13}{1 \times 12 + 6 \times 8 + 6 \times 6}$	$\frac{14}{2 \times 12 + 4 \times 8 + 8 \times 6}$	$\frac{16}{2 \times 12 + 6 \times 8 + 8 \times 6}$	$\frac{18}{2 \times 12 + 6 \times 8 + 10 \times 6}$	$\frac{21}{4 \times 12 + 7 \times 8 + 10 \times 6}$	$\frac{23}{4 \times 12 + 7 \times 8 + 12 \times 6}$	$\frac{27}{4 \times 12 + 7 \times 8 + 16 \times 6}$	$\frac{30}{6 \times 12 + 10 \times 8 + 14 \times 6}$
« 1000 « 1500								$\frac{18}{2 \times 12 + 6 \times 8 + 10 \times 6}$	$\frac{20}{4 \times 12 + 6 \times 8 + 10 \times 6}$	$\frac{23}{4 \times 12 + 7 \times 8 + 12 \times 6}$	$\frac{25}{4 \times 12 + 7 \times 8 + 14 \times 6}$	$\frac{30}{6 \times 12 + 10 \times 8 + 14 \times 6}$	$\frac{35}{6 \times 12 + 10 \times 8 + 19 \times 6}$
Примечания 1 В числителе - общее количество пожарных депо, в знаменателе - количество пожарных депо и количество пожарных автомобилей в каждом. 2 Радиус обслуживания пожарных депо следует принимать 3 км.													

Приложение Б
(обязательное)

Площадь земельного участка пожарного депо

Таблица Б.1 - Площадь земельного участка пожарного депо

Тип пожарного депо и количество пожарных автомобилей в депо, шт., не менее,	I				II			III				IV			V	
	6	8	10	12	2	4	6	6	8	10	12	2	4	6	2	4
Площадь земельного участка пожарного депо, га, не менее	1,6	1,75	1,95	2,2	0,8	1,0	1,2	1,3	1,5	1,6	1,7	0,8	1,0	1,2	0,55	0,85

Приложение В
(обязательное)

Состав и площади помещений на территории пожарного депо

Таблица В.1 - Состав и площади помещений на территории пожарного депо

Наименование сооружений	Площадь, м²															
	Тип пожарного депо															
	I				II			III				IV		V		
	Количество автомобилей в депо, шт.															
	12	10	8	6	6	4	2	12	10	8	6	6	4	2	4	2
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
1. Учебно-тренировочный комплекс																
а) Спортивный зал с подсобными помещениями	580	580	320	320	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
б) Площадка для 100-метровой полосы с препятствиями	550	550	550	550	550	550	550	550	550	550	550	550	550	550	550	550
в) Подземный резервуар вместимостью 50 м³ и пожарный гидрант с площадкой для стоянки автомобилей	210	210	210	210	210	150	75	210	210	210	210	210	150	75	75	75
г) Площадка с учебной башней	540	540	540	540	540	250	250	540	540	540	540	540	250	250	250	250
д) Баскетбольная и волейбольная площадки	612	612	360	360	360	360	96	612	612	612	360	360	360	96	192	96
2. Закрытый гараж-стоянка резервных автомобилей	576	480	384	288	288	192	96	576	480	384	288	288	192	96	192	96
3. Склады:																
а) Пожарного оборудования и хозяйственного инвентаря	60	60	60	50	50	40	20	60	60	60	50	50	40	20	20	20
б) Огнетушащих средств (порошок, пенообразователь и т.д.)	240	200	200	160	120	80	40	240	200	200	160	120	80	40	80	40
в) АЗС с подъездной площадкой для автомобилей	Площадь определяется по действующим нормам и заданию на проектирование															

Таблица В.1 - Состав и площади помещений на территории пожарного депо
(продолжение)

Наименование сооружений	Площадь, м ²															
	Тип пожарного депо															
	I				II			III			IV			V		
	Количество автомобилей в депо, шт.															
	12	10	8	6	6	4	2	12	10	8	6	6	4	2	4	2
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
4. Пункт связи																
а) Диспетчерская	20	18	18	15	15	15	12	30	25	25	20	15	15	12	15	12
б) Аппаратная	15	15	15	12	12	12	10	15	15	15	12	12	12	10	12	10
в) Комната персонала	10	10	10	10	10	8	8	10	10	10	10	10	8	8	8	8
5. Рукавный участок:																
а) Помещение для обслуживания и хранения рукавов	45	45	35	30	25	20	10	45	40	35	30	25	20	10	12	10
б) Помещение для мойки и сушки спецодежды	30	30	25	25	20	18	16	30	30	25	25	20	18	16	18	16
6. Пост (ГДЗС):																
Помещения для хранения и проверки противопогазов	35	30	25	20	50	30	20	35	30	25	20	50	30	20	20	20
7. Служебные помещения:																
а) Кабинет начальника	16	16	16	16	14	14	14	16	16	16	16	14	14	14	14	14
б) Кабинет зам. начальника	14	14	14	14	12	12	12	14	14	14	14	12	12	12	12	12
в) Канцелярия (приемная)	12	12	12	12	10	10	10	12	12	12	12	10	10	10	10	10
г) Помещение инспекторов	4,5 м ² на сотрудника, предусматривается на 100% численности личного состава															
д) Комната для отдыха дежурной смены	4,5 м ² на сотрудника, из расчета 100% численности дежурной смены															
Примечание - В состав учебно-спортивной зоны центральных пожарных депо рекомендуется включать: Полосу психологической подготовки личного состава; Площадку для пожарной эстафеты; Тренировочный комплекс ГДЗС; Спортивно-гимнастический комплекс (спортивные залы).																

Приложение Г
(обязательное)

Состав и площади помещений административно-бытовых зданий и жилых пожарных депо

Таблица Г.1 - Состав и площади помещений административно-бытовых зданий пожарных депо

Наименование сооружений	Площадь, м ²															
	Тип пожарного депо															
	I				II			III				IV		V		
	Количество автомобилей в депо, шт.															
	12	10	8	6	6	4	2	12	10	8	6	6	4	2	4	2
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
1. Помещения пожарной техники и техобслуживания:																
а) Помещения пожарной техники	860	720	580	440	370	210	70	860	720	580	440	370	210	70	175	70
б) Пост техобслуживания с осмотровой канавой	90	90	90	90	90	90	70	90	90	90	90	90	90	70	70	70
в) Мастерская	30	30	30	25	25	20	20	30	30	30	25	25	20	20	20	20
г) Кладовая для инструмента и запасных частей	20	20	15	15	10	10	10	20	20	15	15	10	10	10	10	10
д) Пост мойки	90	90	90	90	90	90	90	90	90	90	90	90	90	90	-	-
е) Кабинет безопасности движения	20	20	18	15	15	15	15	20	20	15	15	15	15	15	-	-
ж) Кабинет начальника дежурной смены	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12
з) Учебный класс	2,5 м ² на сотрудника, из расчета 100% численности дежурной смены															
и) Класс оперативно-тактического мастерства																
к) Комната инструктажа населения	40	40	40	40	30	30	30	40	40	40	40	30	30	30	30	30
2. Вспомогательные помещения:																
а) Восстановительный пункт и гардеробная спецобмундирования:																
*Гардероб (Изм.ред. строки – Приказ КДСиЖКХ от 23.11.2018 г. №240-НК)	0,8 м2 на сотрудника, из расчета 100% численности личного состава															
Термокамера	10	10	8	8	8	8	8	10	10	8	8	8	8	8	8	8
Душевые и санитарные узлы	Предусматриваются согласно действующим нормам															

**Таблица Г.1 - Состав и площади помещений административно-бытовых зданий
пожарных депо (продолжение)**

Наименование сооружений	Площадь, м ²															
	Тип пожарного депо															
	I				II			III				IV		V		
	Количество автомобилей в депо, шт.															
	12	10	8	6	6	4	2	12	10	8	6	6	4	2	4	2
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Комната психологической разгрузки	30	30	30	30	30	30	-	30	30	30	30	30	30	-	-	-
в) Комната разогрева пищи	20	16	14	12	10	10	10	20	16	14	12	10	10	10	10	10
г) Склад вещеиушества с комнатой для коменданта	55	45	40	30	25	18	12	55	45	40	30	25	18	12	18	12
д) Зал собраний	1,6 м ² на сотрудника, из расчета 100% численности личного состава															
е) Комната при зале собраний	12	12	12	12	12	-	-	12	12	12	12	12	-	-	-	-
ж) Спортивный зал	280	160	80	45	40	40	40	280	160	80	45	40	40	40	-	-
3. Служебные квартиры (количество):	Площадь и высоту помещений следует принимать согласно действующим нормам															
а) Однокомнатные	4	4	4	4	3	3	2	1	-	-	-	-	-	-	1	1
б) Двухкомнатные	5	5	3	3	3	2	1	-	-	-	-	-	-	-	1	1
в) Трехкомнатные	1	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. Общежитие для личного состава (количество комнат)	60	50	40	30	20	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Гостиничные номера (количество)	4	4	4	3	3	3	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Кабинеты сотрудников	4 на одного сотрудника, предусматривается на 100 % численности личного состава															

Примечания

1 Расчетное количество сотрудников в дежурной смене на один пожарный автомобиль - 7 человек.

2 В центральных пожарных депо разрешается размещать центр оперативного управления, пожарный аварийно-спасательный отряд, базу газодымозащитной службы, рукавный пост, конференц-зал с кинопроекционной и фойе. Площади данных помещений следует определять по приложению Д.

3 В пожарном депо допускается размещать одну емкость до 2 м³ для хранения пенообразователя в отдельном отапливаемом помещении.

4 В здании пожарного депо спортивный зал не предусматривается, если он имеется в составе учебно-тренировочного комплекса.

5 Состав и площади помещений для инженерного оборудования (электрощитовые, компрессорные, индивидуальные тепловые пункты, бойлерные, узлы учета и другие помещения) принимаются в соответствии с требованиями соответствующих нормативных документов.

6 Состав площади и оборудование гостиничных номеров определяются требованиями действующих нормативных документов и заданием на проектирование.

Приложение Д
(обязательное)

Состав и площади помещений центральных пожарных депо

Таблица Д.1 - Состав и площади помещений центральных пожарных депо

Состав помещений	Площадь, м ² , при количестве обслуживаемых пожарных депо		
	10 и более	9-5	4 и менее
1	2	3	4
1. Помещения отряда пожарной охраны	По 4 м ² на сотрудника, комнаты на 4-6 и 3-5 чел.		
2. Рукавный пост:			
а) помещение для технического обслуживания пожарных рукавов	220	200	150
б) склад для хранения и выдачи рукавов	60	50	35
в) помещение для хранения подсобных материалов	12	10	6
г) помещение для сушки спецодежды	15	12	10
3. База ГДЗС:			
а) аппаратная	50	45	35
б) ремонтная мастерская кислородно-изолирующих противогазов	30	25	15
в) кислородно- и воздухонаполнительная станция	20	20	12
г) помещение кислородных баллонов	12	10	8
д) помещение для хранения и зарядки регенеративных патронов	16	16	12
е) помещение мойки и сушки кислородно-изолирующих противогазов	18	18	15
4. Центр управления силами и средствами пожарной охраны:			
1. центральный пункт пожарной связи:			
а) операционный зал	75	75	*
б) машинный зал	40	40	*
в) аппаратная и кроссовая	30	30	20
г) аккумуляторная с кислотной	20	20	15
д) агрегатная (АТС)	20	20	20

Таблица Д.1 - Состав и площади помещений центральных пожарных депо
(продолжение)

Состав помещений	Площадь, м ² , при количестве обслуживаемых пожарных депо		
	10 и более	9-5	4 и менее
1	2	3	4
е) диспетчерская	-	-	20
ж) комната персонала	12	12	8
з) кабинет начальника	12	12	10
и) комната ремонта средств связи	15	15	12
к) кладовая	8	8	6
2. центральный пункт радиосвязи:			
а) аппаратная	15	15	*
б) диспетчерская	18	18	10
3. дежурная служба пожаротушения:			
а) оперативно-информационный центр	18	18	14
б) рабочая комната	12	12	-
в) комната персонала	12	12	8
г) гардеробная	-	-	-
4. конференц-зал с фойе и кинопроекционной	Принимается согласно нормам. Вместимость определяется заданием на проектирование		
<p>* При размещении в городе четырех пожарных депо и менее, центральный пункт пожарной связи совмещается с пунктом связи одного из депо.</p> <p>Примечания</p> <p>1 Состав и площади помещений для инженерного оборудования (электрощитовые, компрессорные, индивидуальные тепловые пункты, бойлерные, узлы учета и др. помещения) принимаются в соответствии с требованиями соответствующих нормативных документов.</p> <p>2 Транспортные баллоны с кислородом размещаются с внешней стороны наполнительного пункта в отдельной легкой несгораемой пристройке или шкафу, при этом должна быть обеспечена защита от солнечных лучей и атмосферных осадков.</p> <p>3 При использовании для зарядки изолирующих противогазов на сжатом воздухе воздухозаправщиков типа 5Л94 последние хранятся в одноэтажных зданиях в отдельном боксе, выделенном противопожарными перегородками I типа.</p> <p>4 Допускается устройство камеры для сушки рукавов во встроенной учебной пожарной башне.</p>			

Приложение Е
(информационное)

Состав и характеристики площадок учебно-тренировочного комплекса

Е.1 100-метровая полоса с препятствиями должна отвечать следующим требованиям:

- длина дорожки должна быть не менее 120 м, ширина - не менее 2,5 м;
- для покрытия дорожки допускается применять травяное покрытие, а также искусственные материалы. Устройство деревянного покрытия дорожки не допускается;
- с обоих концов дорожки должны предусматриваться свободные участки длиной не менее 5 м каждый для старта и финиша;

- при проектировании двух и более дорожек ширина каждой должна быть не менее 2 м;
- поперек дорожки наносятся:

- а) линия старта - в начале дорожки;
- б) линия финиша - в конце дорожки;

Все линии наносятся шириной не менее 0,05 м, стартовая линия включается в общий счет длины беговой дорожки, а финишная - выходит за дистанцию.

- на дорожке должны устанавливаться:

а) забор на расстоянии 23 м от линии старта высотой и шириной по 2 м; забор устраивается сплошным из досок толщиной 0,004 м;

б) бум длиной 8 м и высотой от верха до земли 1,2 м, к обоим концам бума крепятся сходни длиной 2 м каждая, передний конец сходни устанавливается на расстоянии 38 м от линии старта.

Е.2 Площадка с учебной башней должна отвечать следующим требованиям:

- учебная башня может быть отдельно стоящей либо встроенной в здание пожарного депо, также рекомендуется обеспечить отдельный вход;

- длина площадки должна быть не менее 50 м, ширина (для башни на два ряда окон) - не менее 10 м;

- на каждом этаже башни должны быть площадки глубиной (от рабочей стороны) не менее 1,5 м;

- каждая площадка должна иметь выход на стационарную лестницу;

- стационарная лестница с ограждением устанавливается внутри башни на одной из ее нерабочих сторон;

- расстояние от окна до обреза стены не менее 0,65 м;

- ширина подоконника 0,37 м – 0,39 м;

- расстояние до верхней поверхности подоконника от уровня пола 0,8 м (с учетом применения контактной площадки не менее 0,73 м);

- высота подоконника 2-го этажа от поверхности беговой дорожки не менее 4,25 м, расстояние между подоконниками 2-го и 3-го, 3-го и 4-го этажей - 3,3 м;

- подоконники 2-го, 3-го и 4-го этажей должны выступать на фасадную плоскость башни на 0,03 м; к лицевой части всей её ширины на уровне подоконников 2-го, 3-го и 4-го этажей набивается брус (рейка), при этом толщина бруса (рейки) должна входить в размер подоконника;

- площадка должна иметь однородное покрытие, сочетание бетонного и каменного покрытия не допускается;

- на лицевой стороне башни, по всей её ширине, на уровне беговой дорожки наносится линия, по уровню которой готовится предохранительная подушка;

- перед рабочей стороной башни в грунте устраивается предохранительная подушка глубиной не менее 1 м, шириной (от фасадной стороны башни) не менее 4 м, выступающая за габариты башни не менее чем на 1 м;

- предохранительная подушка должна выполняться из засыпки, состоящей из 50% песка и 50% опилок, которые насыпаются слоем 0,5 м на пружинистое основание из хвороста либо другого пружинистого материала толщиной 0,5 м. Допускается также на дно ямы уложить гравий толщиной 0,1 м - 0,15 м. На гравий плотно один к одному в 3 - (2 - 4) ряда укладываются резиновые автомобильные покрышки или губчатая резина слоем около 0,5 м;

- между пружинистым основанием и засыпкой должна укладываться прокладка. Материал прокладки должен беспрепятственно пропускать влагу в дренаж и предотвращать смешение засыпки с пружинистым основанием;

- для отвода воды из приемки подушки делается дренаж или другое устройство, обеспечивающее ее сток.

Е.3 Здание тренировочного комплекса ГДЗС.

Состав и площади помещений тренировочного комплекса ГДЗС указаны в таблице Е.1.

Таблица Е.1 - Состав и площади помещений тренировочного комплекса ГДЗС

Наименование помещений	Число звеньев ГДЗС	
	два звена на 3 чел.	одно звено на 3 чел.
	Площадь, м ²	
1. Дымовая камера:		
- тренировочный зал	60	30
- генераторная	15	15
- кладовая	4	3
- тамбур	8	5
2. Тепловая камера:		
- тренировочный зал	45	30
- тепловой пункт	8	8
- предкамера	18	10
- щитовая	10	6
- тамбур	5	5
- кладовая	4	3

Таблица Е.1 - Состав и площади помещений тренировочного комплекса ГДЗС
(продолжение)

Наименование помещений	Число звеньев ГДЗС	
	два звена на 3 чел.	одно звено на 3 чел.
	Площадь, м ²	
3. Помещения общего назначения:		
- аппаратная управления	-	-
- класс	-	-
- кабинет врача	-	-
- душевая	На две сетки	
- гардероб	На 20 чел.	На 10 чел.
- санузел	По санитарным нормам	

Помещение дымовой камеры должно отвечать следующим требованиям:

- тренировочный зал проектируется на одно или два звена ГДЗС (не менее 10 м² на 1 чел.). Высота помещений дымовой камеры должна быть не менее 2,5 м;
- зал оборудуется системой, позволяющей на пульте управления следить за передвижением звена ГДЗС;
- перегородки должны быть передвижными для изменения планировки помещения;
- помещение оборудуется аварийной системой вентиляции для удаления дыма не менее чем за 2 мин;
- включение аварийной вентиляции должно осуществляться с помощью тросовой системы дистанционного включения, навешенной по периметру зала на высоте 1,5 м;
- аварийное освещение должно включаться из дымовой камеры и аппаратной управления;
- для уборки в тренировочном зале следует предусматривать не менее двух поливочных кранов;
- пол зала должен иметь уклон в сторону сточного лотка, по которому вода должна стекать в объединенную канализацию, покрытие стен и потолка дымовой камеры должно выполняться из водостойких материалов;
- оконные проемы в помещении тренировочного зала не предусматриваются;
- зал должен иметь два выхода, оборудованных световыми указателями «ВЫХОД», включаемыми с пульта.

Помещение тепловой камеры должно отвечать следующим требованиям:

- для поддержания температуры в тренировочном зале в пределах $(58 \pm 2)^{\circ}\text{C}$

устанавливаются калориферы;

- стены, потолок и пол должны быть теплоизолированы;
- потолок выполняется из листового металла по металлическому каркасу;
- для контроля за температурой и влажностью в тренировочном зале устанавливаются электропсихрометры и электродатчики с выводом показателей на пульт управления;
- тепловая камера должна иметь предкамеру (шлюз) для отдыха.

Перед тренировочным залом дымокамеры и теплокамерой следует предусматривать тамбур-шлюз с постоянным подпором воздуха во время проведения тренировок.

Е.4 Полоса психологической подготовки должна отвечать следующим требованиям:

- полоса располагается на расстоянии не менее 100 м от производственных, общественных и жилых зданий;
- огневая полоса должна иметь длину 150 м, а при отсутствии данной возможности допускается проектировать «Г» или «П» - образной формы;
- территория огневой полосы должна иметь твердое покрытие, ограждение и озеленение;
- для управления процессом обучения на огневой полосе предусматривается командный пункт с помещениями для хранения огнетушащих средств, пожарного оборудования и средств имитации;
- в состав огневой полосы включается теплодымокамера;
- в огневую полосу психологической подготовки пожарных следует включать следующие снаряды:

а) металлический фрагмент трехэтажного дома, представляющий собой сборную металлическую конструкцию «Г»-образной формы, площадка на отметке 8 м оборудуется оконным проемом с рамой;

б) лабиринт, представляющий собой объемную конструкцию с размерами в плане 12 м × 7,2 м, выполненную из сварных конструкций (металлических прутьев), расположенных на расстоянии 0,1 м друг от друга; внутренняя часть снаряда состоит из сети металлических преград с изменяющейся планировкой и шириной проходов 1,2 м; снаряд имеет два основных проема «ВХОД» и «ВЫХОД», а также три аварийных выхода на протяжении маршрута следования по лабиринту; для создания дымового и огневого эффекта внутри лабиринта предусматриваются семь емкостей для промасленной ветоши, расположенных на высоте от 0,8 м до 1,0 м;

в) подземная открытая емкость с горячей жидкостью, представляющая собой бетонированный приямок для горючей жидкости с площадью зеркала 30 м², разделенный на три отсека площадью одного 15 м² и двух по 7,5 м² каждый и заглубленный в землю на 0,7 м;

г) фрагмент эстакады с горловиной от емкости железнодорожной цистерны;

д) трап над приямком с горячей жидкостью, представляющий собой перекидной мостик из металлических конструкций над приямком, заполняющимся горячей ветошью;

е) кабельный коллектор, собранный из типовых сборных железобетонных лотков, расположенных по отношению друг к другу под углом от 30° до 40°;

ж) металлическая площадка эстакады с поврежденным технологическим оборудованием (определяется заданием на проектирование);

и) мишень, состоящая из емкости для заполнения ее водой и расположенная на расстоянии от 15 м до 20 м от эстакады с поврежденным технологическим оборудованием и на высоте 5 м от нулевой отметки;

- с учетом особенностей района выезда, расположенных на территории объектов органов противопожарной службы, допускается производить замену снарядов, родственных по функциональному назначению.

Е.5 Подземный резервуар для воды и пожарный гидрант с площадкой для стоянки пожарного автомобиля должны отвечать следующим требованиям:

- площадка должна предусматривать возможность установки пожарного автомобиля на водоисточник;

- резервуар должен быть цилиндрической формы, выполненный из монолитного железобетона;

- резервуар следует проектировать закрытым и утепленным, конструкция утепления и толщина его слоя принимаются согласно нормам исходя из расчетной зимней температуры окружающей среды;

- резервуар оборудуется подающим, отводящим или подводяще-отводящим, переливным и сливным трубопроводами, вентиляционной колонкой, приборами контроля и сигнализации уровней, люками-лазами;

- забор воды должен осуществляться непосредственно из резервуара.

Е.6 Площадка для спортивной эстафеты должна проектироваться не менее чем на две дорожки с длиной дорожки внутреннего радиуса 400 м и шириной дорожек не менее 2,5 м.

Приложение Ж
(информационное)

**Ширина проходов в помещении гаража-стоянки
основных пожарных автомобилей**

Таблица Ж.1 - Ширина проходов в помещении гаража-стоянки основных пожарных автомобилей

Показатель	Расстояния между пожарными автомобилями и конструкциями в помещении гаража-стоянки, м
1 Между пожарными автомобилями, не менее	2,0
2 От крайнего правого (по выезду) пожарного автомобиля до стены, не менее	2,0
3 От крайнего левого (по выезду) пожарного автомобиля до стены, не менее	1,5
4 От пожарного автомобиля до граней колонны, не менее	1,0
5 От пожарного автомобиля до передней или задней стены:	
в помещении на один-два пожарных автомобиля	2,0
в помещении на четыре пожарных автомобиля и более	3,0
<p>Примечания</p> <p>1 При размещении у стен и колонн (в пределах высоты пожарного автомобиля) отопительных приборов вентиляционных воздуховодов или др. оборудования здания расстояния должны приниматься до этого оборудования.</p> <p>2 При проектировании расстановки пожарных автомобилей необходимо учитывать возможность открывания дверей их кабин.</p> <p>3 Для автолестниц, коленчатых подъемников и специальных крупногабаритных машин расстояния допускается увеличивать.</p> <p>4 Габариты стоянки пожарных автомобилей обозначаются белыми полосами шириной 0,1 м.</p>	

УДК 614.842.83 (083)

МКС 91.040.99

Ключевые слова: пожарный гидрант, посты технической службы, объекты пожарной охраны, инвентарь, спецодежда

Ресми басылым

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ИНДУСТРИЯ ЖӘНЕ ИНФРАҚҰРЫЛЫМДЫҚ
ДАМУ МИНИСТРЛІГІ ҚҰРЫЛЫС ЖӘНЕ ТҰРҒЫН ҰЙ-КОММУНАЛДЫҚ
ШАРУАШЫЛЫҚ ІСТЕРІ КОМИТЕТІ

**Қазақстан Республикасының
ЕРЕЖЕЛЕР ЖИНАҒЫ**

ҚР ЕЖ 2.02-105-2014*

ӨРТКЕ ҚАРСЫ ҚЫЗМЕТ ОРГАНДАРЫНЫҢ ОБЪЕКТІЛЕРІН ЖОБАЛАУ

Басылымға жауаптылар: «ҚазҚСҒЗИ» АҚ

050046, Алматы қаласы, Солодовников көшесі, 21
Тел./факс: +7 (727) 392 76 16 – қабылдау бөлмесі

Издание официальное

КОМИТЕТ ПО ДЕЛАМ СТРОИТЕЛЬСТВА И ЖИЛИЩНО-КОММУНАЛЬНОГО
ХОЗЯЙСТВА МИНИСТЕРСТВА ИНДУСТРИИ И ИНФРАСТРУКТУРНОГО
РАЗВИТИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

**СВОД ПРАВИЛ
Республики Казахстан**

СП РК 2.02-105-2014*

**ПРОЕКТИРОВАНИЕ ОБЪЕКТОВ ОРГАНОВ ПРОТИВОПОЖАРНОЙ
СЛУЖБЫ**

Ответственные за выпуск: АО «КазНИИСА»

050046, г. Алматы, ул. Солодовникова, 21
Тел./факс: +7 (727) 392 76 16 – приемная